

SZOTE

NAPLÓ

5. évfolyam 5. szám 1994. május
Kiadja az Egyetem Rektora

A TARTALOMBÓL:

A Küldöttközgyűlés, mint a
demokrácia eszköze 3. oldal

„A jövőt megalapoztuk,
fel is kell építsük” 5. oldal

„Az egyetemnek nem érdeke
a botrányok sorozata” 9. oldal

Hallgatói vélemények..... 16. oldal

Az Egyetemi Tanács 1994. április 19-i ülésének határozatai

Napirend előtt

Az Egyetemi Tanács köszönetét fejezi ki Elisabeth von Allemagni-nak, a Soroptimist Club munkatársának, akinek nagy érdemei vannak abban, hogy a Máltai Szeretetszolgálaton keresztül az Aneszteziológiai és Intenzív Terápiás Intézet részére egy nagyértékű defibrilátor érkezett ajándékba. Részére a bronz Szent-Györgyi emlékérmét nyújtották át.

1. Napirendi pont

Az Egyetemi Tanács részleteiben tárgyalta a Tanulmányi és Vizsgaszabályzatot, de (este 8 órakor) határozatképtelenség miatt elfogadásra a következő Egyetemi Tanácsülésre terjeszti.

2. Napirendi pont:

A Társadalomtudományi Intézet jövőbeli működésével kapcsolatban a határozati javaslatról frásban kéri be a szavazatokat biztosítva a titkosságot.

* * * * *

Az Egyetemi Tanács 1994. május 10-i ülésének határozatai

1. Napirendi pont

Az Egyetemi Tanács titkos szavazással 25 igen 5 nem 1 tartózkodás mellett bizalmat szavazott a Rektornak, így a Küldöttközgyűlés ajánlását nem fogadta el és nem kezdeményezi a Dr. Fráter Loránd rektori tisztségből való felmentését.

2. Napirendi pont:

Az Egyetemi Tanács nyílt szavazással 12 igen, 8 nem, 2 tartózkodás mellett elfogadta a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat módosítását, mely 1994. szeptember 1-jével lép életbe. Megbízta a főtítkárt, hogy a Szabályzatot a Tanrendben és a Szabályzatgyűjteményben hozza nyilvánosságra.

3. Napirendi pont:

Az Egyetemi Tanács nyílt egyhangú szavazással az 1994/95 tanévre 3x1 hónapos tartózkodásra a Szent-Györgyi professzúrára támogatja Simon Géza, Lilian Dubovits és Liisi Arvki meghívását. A betervezett

5. évfolyam 5. szám

többi javaslatban szereplő személyek részére vendégelőadói vagy egyéb meghívást javasol az Egyetemi Tanács.

4. Napirendi pont:

A benyújtott FEFA pályázat-tervezeteket az Egyetemi Tanács megfelelőnek találja és javasolja, hogy a hasonló tématerületeket egy pályázat keretében érdemes lenne összedolgozni. A témajavaslatok elkészítésére megbízza az Egyetemi Tanács Dr. Papp Gyulát, Dr. Dux Lászlót és Dr. Dombi Györgyöt.

5. Napirendi pont:

- a) Az egyetemi tanács felkéri az oktatási rektorhelyettest, hogy a kollégiumi szabályzatot mielőbb készítse el.
- b) Az Egyetemi Tanács aggodalmát fejezi ki azért, mert egyes szervezeti egységek (klinikák) osztott hitele az első 3 hónapban 70%-ban elfogyott. Megbízza a klinikai rektorhelyettest, hogy az okokat felderítve tegyen javaslatot a megoldásra.
- c) Az Egyetemi Tanács a Habilitációs eljárásoknál javasolja egységes meghívók készítését, és aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy folyamatban lévő és le nem zárt ügyek kerülnek ki a nyilvánosság elé.
- d) Az Egyetemi Tanács nyílt szavazással egyhangúan elfogadja a térítéses képzés új díjtételeit, és egyben megbízza Dr. Penke Botondot, hogy az őszi egyetemi tanácsi ülésre a Térítéses Képzési szabályzatot elfogadásra terjessze be.
- e) Az Egyetemi Tanács elfogadja a Küldöttközgyűlés által javasolt Egyetemi Tanácsi összetételt, a Küldöttközgyűlés megtartását, a Ph.D. hallgatók státuszáról hozott javaslatot. Az ÁOK Kari Tanács összetételét megfontolásra ajánlja a Tanári testületnek és a Küldöttközgyűlésnek.
- f) Az Egyetemi Tanács titkos szavazással egyhangúan elfogadja a klinikai főorvosi kinevezés adományozását Dr. Csajbók Ernőnek, Dr. Troján Imrének és Dr. Joóné dr. Maurer Máriának.
- g) Az Egyetemi Tanács 17 igen, 2 nem szavazattal elfogadja a docensi meghosszabbításokat és 18 igen 1 tartózkodással tudomásul veszi az adjunktusi meghosszabbításokat (dékáni hatáskör).
- h) Az Egyetemi Tanács felhatalmazza a Rektort, hogy az Igazságügyi Orvostani Intézet élére meghívott Dr. Varga Tibor egyetemi tanári kinevezési javaslatát a főhatósághoz felterjessze.

TÉNYEK ÉS ÉRVEK!

– az egyetemen, az egyetemért??

Az egyetemünkön április 26-án lezajlott Küldöttközgyűlés (KKGY) történéseiről és következményeiről e számunkban szeretnénk átfogó képet adni. A KKGY-n elhangzott rektori beszámolót illetve dr. Sándor László „nyílt levelét” teljes terjedelmében a lap mellékleteként közöljük.

(Sajnos lapzárta miatt a május 26-án esedékes újabb KKGY eseményeiről majd csak a következő, június végén megjelenő SZOTE Naplóból értesülhetnek mindazok, akik azon nem vehettek részt, de élénk érdeklődéssel figyelik az eseményeket.)

A következőkben szereplő interjúk, beszélgetések, jegyzőkönyvek és vélemények ugyanannak az eseménynek többoldalú megvilágítását szorgalmazzák a teljesség igénye nélkül. Mindazok számára azonban, akiknek a nyilvánosságra is igényt tartó véleménye van az egyetemünkön zajló folyamatokról ezúton szeretném felajánlani a Napló júniusi számát, melyben még mód és lehetőség kínálkozik arra, hogy az egyetemi polgárok közül bárki kifejtse véleményét.

A Küldöttközgyűlés, mint a demokrácia eszköze

– interjú dr. Dombi Györggyel

– *Milyen szerepet szán a Küldöttközgyűlésnek a Felsőoktatási Törvény?*

– A Felsőoktatási Törvény szerint, az egyetemek (főiskolák) egyszemélyi vezetője a rektor (főigazgató). A vezető testület az intézményi (egyetemi ill. főiskolai) tanács. Ez azt jelenti, hogy döntési jogkörrel nem hozható létre Küldöttközgyűlés (Egyetemi Parlament, Szenátus, stb.). Egy dolgot nem definiál a Felsőoktatási Törvény: a választásokat az intézményi tanácsba – ezt az intézményi Szabályzat (Statutum) hatáskörébe utalja. Nálunk az Egyetemi Küldöttközgyűlés jogosítványai közül az egyetlen döntési jogkör a választás lenne, ami maradhatna, azonban 1992 decemberében elfogadást nyert az a módosítás, hogy a kis karok (GYTK, FIK) saját ösztöndíjtervezetükön, míg az ÁOK oktatói küldötttervezetükön, a dolgozók pedig ösztöndíjtervezetükön választják meg egyetemi tanács tagjaikat [20. § (1) és 38. § (1)]. Így az Egyetemi Küldöttközgyűlés mint egész, jogkör nélkül maradt. Ennek ellenére Rektor úr is, én is és még sokan mások kifejezték azon véleményüket, hogy a Küldöttközgyűlést megtartandónak, az egyetemi demokrácia fontos eszközének tekintik.

– *Mit jelent az, ha a küldöttek megvonják a Rektortól a bizalmat?*

– A fentiek alapján ez az egyetemi polgárok, az egyetemi közvélemény fontos értéknilvánítása. Jogilag csak ajánlás, jelzés az Egyetemi Tanács és a Rektor felé.

– *Mi az Egyetemi Tanács teendője ilyen esetben?*

– Az Egyetemi Tanács a Küldöttközgyűlés kezdeményezését napirendre tűzi, megtárgyalja és valamilyen értelmű döntést, határozatot hoz [Statutum 22. § (4)–(5)].

– *A Rektor visszahívásáról miként rendelkezik a Felsőoktatási Törvény?*

– A Felsőoktatási Törvény nem ismeri a visszahívás fogalmát. A Statutumunk úgy rendelkezik, hogy visszahívást ugyanaz a testület kezdeményezheti, aminek joga volt a kinevezést is kezdeményezni és ugyanolyan formában (azaz pl. ugyanaz a szavazati arány szükséges ehhez), mint amelyik és ahogyan a tisztségviselőt jelölte [26. § (3)–(4) és 29. § (5)].

– *Van-e jogszabály (törvény, Statutum, stb.) olyan esetre, amikor az Egyetemi Tanács a Küldöttközgyűlés ajánlásával ellentmondó határozatot hoz?*

– A Felsőoktatási Törvény az intézményi (Egyetemi) Tanácsot ruházta fel döntéshozási jogosítványokkal és természetesen az ezzel járó felelőséggel. Ellentmondó határozat esetén a döntés és annak felelőssége az Egyetemi Tanácsé. A Küldöttközgyűlés (pontosabban a részküldöttközgyűlések [20. § (1) és 38. § (1)]) joga az Egyetemi Tanács tagjainak megválasztása. Így természetesen a választók beszámoltathatják a tanács tagokat, végső esetben pedig vissza is hívhatják őket (de úgy egészében visszahívni az Egyetemi Tanácsot nem lehet) [Statutum 15. § (2)].

– *Milyen előfeltétele van a rektorválasztásnak?*

– Rektori tisztséget pályázat útján lehet elnyerni [a Közalkalmazotti és Felsőoktatási törvények előírásai]. Ez azt jelenti, hogy az Egyetemi Tanács kezdeményezi a Művelődési és Közoktatási Miniszternél a rektori pályázati felhívás országos hivatalos lapban (Művelődésügyi Közlöny) való megjelentetését és erről egyben tájékoztatja a Népjóléti Minisztert is (esetleg egyidejűleg megjelenti a pályázati felhívást a Népjóléti Közlönyben is). A beérkezett pályázatokat a Küldöttközgyűlés értékeli először úgy, hogy a rektorjelöltek rövid programjait meghallgatja, majd titkos szavazással, legfeljebb két név megjelölésével mindenki véleményét nyilvánít. Az első három, legtöbb szavazatot kapott jelölt két héten belül részletes programot dolgoz ki (és azt különböző fórumokon népszerűsítheti – Tanári Testület, hallgatói fórumok, dolgozói gyűlések, stb.). A részletes programok ismeretében az Egyetemi Tanács titkos szavazással dönt az új Rektor személyéről és a legtöbb szavazatot kapott (egyetlen) személy nevét javasolja a Miniszternek [Statutum 22. § (1)–(3)] a Köztársasági Elnökhöz való felterjesztésre.

A rektori tisztségre való meghosszabbításhoz 2/3-os szavazatarány szükséges. Minden tisztségre – így a rektori tisztségre is – csak egyszer lehet valakit meghosszabbítani.

– *Hogyan játszódik le egy rektori kinevezés?*

– A rektorjelöltre vonatkozó egyetemi felterjesztést véleményezi mind a két miniszter és pozitív döntések után felterjesztéssel élnek a Köztársasági Elnökhöz, aki adott határidővel kinevezi a Rektort.

5. évfolyam 5. szám

- Az Ön személyes véleménye szerint, mivel magyarázható az Egyetemi Tanácsnak a Küldöttközgyűléssel ellentétes álláspontja?

- A Küldöttközgyűlésen váratlanul ért mindenkit Sándor tanár Úr felszólalása. A küldöttek nem voltak felkészülve egy ilyen jellegű napirendi pontra. Ezért szerettem volna ezt a napirendet - nem pedig a személyi kérdést - nyílt szavazással külön elfogadtatni. (Ezt a több száz fős csoportban kialakult váratlan, döntési kényszer ott a helyszínen Dr. Molnár Péter az orvosi pszichológia professzora hozzászólásában szakemberként röviden elemezte.)

Én személy szerint az Egyetemhez méltatlannak tartom Dr. Sándor László hozzászólásának, „nyílt levelének” hangvételét, stílusát, valamint nem értem és nagyon károsnak tartom a hozzászólás előzetes propagálását, sajtónak való közreadását.

Az Egyetem szempontjából rendkívül negatívnak értékelem a Küldöttközgyűlést követő sajtóhadjáratot, melynek során egy - a Felsőoktatási Törvényben is deklarált - autonóm egyetemi belügy azelőtt került egyoldalú tájékoztatással nagy nyilvánosság elé, mielőtt azt a jogszabályban rögzített döntéshozó testület - az Egyetemi Tanács - megtárgyalta volna. Én ezt úgy tekintem, hogy ezzel a sajtópropagandával egyesek a felelősségteljes döntést hangulati, propagandisztikus elemekkel befolyásolni szándékoztak.

Személy szerint, mint az Egyetemi Tanács tagja - mivel mint a Küldöttközgyűlést levezető semleges elnök ott nem tehettem meg - e helyütt tiltakozom azon feltételezés ellen, mely szerint az Egyetemi Tanácsot Statutumban rögzített jogainak gyakorlása, működése során akár a Rektor, akár más manipulálta volna.

Nem egészen értettem azt, hogy a rektori beszámolót egyetlen ellenszavazattal elfogadja (az-

az a Rektor által fémjelzett program célkitűzéseit, eddigi eredményeit, a közeli jövőre vonatkozó és a hosszútávú terveket elfogadottnak és követendőnek tekinti) a Küldöttközgyűlés, de utána negatív eredményű a szavazás a visszahívás kezdeményezésével kapcsolatban. Szerintem a két szavazást együttesen kell értékelni, szem előtt tartva annak igen fontos jelzésértékét.

Személyes véleményem szerint - és ezt kifejtettem az Egyetemi Tanács ülésén - az Egyetem folyamatos működésének biztosítása érdekében a Rektor felmentését csak abban az esetben kezdeményezhette volna az Egyetemi Tanács, ha biztosítottan látja azt, hogy egy másik jelölt jobb, megvalósíthatóbb programot kínál. Ezzel szemben csak a negatív (már-már jogi következményeket súroló) sajtókampány volt tapasztalható. Szerintem ez az Egyetemi Tanácsot arra inspirálta, hogy csak két dologban döntsön: egyrészt napirendre tűzi-e a szavazást (ezt nyílt igennel megszavazta a Tanács), másrészt bizalmat szavaz-e a Rektornak vagy kezdeményezze-e a felmentést (20 igen, 5 nem, 1 tartózkodás).

A döntés hátterében lényeges elem még az is, hogy az Egyetemi Tanács szoros munkakapcsolatban van a Rektoral. Így sokkal részletesebben ismeri tevékenységét, a tervek, kidolgozott programok megvalósításának állását, azok nehézségeit. Pontosabban ismeri az egyes ügyek hátterét - esetleg olyan szinten is, hogy annak nyilvánosságra hozatala személyiségi jogokat sértene. Pontosán tudja, hogy titkosan hozott szavazatai mikor tértek el a Rektortól és egy kivétellel a Rektor nem élt a különvélemény jogával. A tanács tagok előtt ismert az, hogy a testületi döntések végrehajtása mögött a Rektor felelőssége van. (Két évvel ezelőtt pl. a megmértetés szabályait azzal az indokkal utasította vissza a Küldöttközgyűlés, hogy a Rektor a munkáltatói

jogok gyakorlója, így egységes szemlélettel ő végezze el ezt nagyon is népszerűtlen munkát. Ma már bármely szintű - valóban vagy vélt módon logikátlan - döntésnél a legegyszerűbb a közvélemény előtt a Rektorra hivatkozni.)

- Az Egyetem vezetése miért nem szólalt meg a sajtókampány során, illetve miért olyan későn válaszolt egyes kérdésekre?

- Én személy szerint csak a legszükségesebbekre szorítkoztam, mivel véleményem szerint ez egy egyetemi belügy. Elhíheti, hogy mennyire meglepődtem, mikor a Küldöttközgyűlés előtt néhány perccel két újságíró bebozsáttatást kér tőlem és kérését azal indokolja, hogy a zsebükből előhúzzák Sándor tanár úr felszólalását. A sajtóban megjelent híradásokat mindenkinek magának kell objektíven értékelnie. Azt hiszem nem kell különösebben magyarázni a következő kitételek hamisságát: nagy szavazataránnyal felmentették a Rektort; a hallgatók azért szavazták meg a Rektort, mert féltik havi rendszeres pénzjuttatásaikat; a már elhatározott, összehívandó Küldöttközgyűlés összehívását kérő (még előttem is szigorúan titokban tartott) 42 aláíró egyikének neve, titulusa úgy jelenik meg országos sajtóban, hogy a rektor leváltását követeli; a Rektor bruttó, évi, meg nem erősített 3 millió Ft-os jövedelme szembe állítva a nővér nettó, havi 14 ezer Ft-os fizetésével [itt azért hadd jegyezzem meg, hogy az oktatás, gyógyítás, kb. 3.500 dolgozó munkáltatói felelőssége mellett csak a gazdasági felelősségre jellemző, hogy az egyetemi költségvetés kb 4.000 MFt-ja azt jelenti, hogy pénztárunkba naponta - vasárnap, húsvétkor és szilveszterkor is - átlagosan több mint 10 millió Ft folyik be és ugyanennyi megy ki!]; a Rektor meghosszabbításának másfél évvel ezelőtti „szabálytalanságát” úgy emlegetni, hogy ezt

az elmúlt időben semmilyen egyetemi fórumnak, sem főhatóságnak nem jelezték; a kormányrendeletben ígért pótlékok visszatartásával vádolni az egyetemi vezetést akkor, amikor az összegek még meg sem, vagy részletben érkeztek meg, az elosztásról pedig nincsenek elvek; nem illő egy folyamatban lévő habilitációs eljárást döntés előtt a nagy nyilvánosság előtt minősíteni annak, aki egy másik egyetemen ugyanilyen eljárás ha-

sonló vagy gyengébb kritériumainak nem felelt meg, stb., stb. Továbbra sem érzem úgy, hogy ezekre a rosszindulatú vádakra, hatásosan megfogalmazott, véletlenül vagy tudatosan félreértett vagy félremagyarázott „tényekre” az újság, a televízió nyilvánossága előtt kellene válaszolni, visszavágni.

Továbbra is azt tartom helyesnek, ha problémáinkat házon belül oldjuk meg, nem pedig

sajtóban, nyílt levelekben replikázunk egymásnak, felelőlegesen valós vagy vélt sérelmeinket. Bízom benne, hogy ez az egyetemi polgárok többségének is a véleménye.

Szeged, 1994. május 19.

- közel -

* * * * *

Dr. Fráter Loránd rektor:

„A jövőt megalapoztuk, fel is kell építsük”

- Szeretném, ha visszamennénk négy évvel ezelőtre, az Ön megválasztásának idejére. Akkoriban Önnek két, alapjaiban is különböző elvárásnak kellett megfelelnie.

Gondok voltak az oktatás és a betegellátás területén, de elavult volt az egyetemi struktúra, adminisztráció és egészen nagy hiányosságok mutatkoztak a gazdasági vezetésben is.

Másrészről viszont jelen volt egy ezeknél sokkal szubjektívebb tényező is: a Tanári Testület nem tiltakozott ellenszenvé az Ön személyét illetően.

Úgy gondolom, hogy az elmúlt évek alatt ezeknek az elvárásoknak valamilyen formában meg kellett vagy meg kellett volna felelnie. Ön hogy érzi ezt, ha visszatekint a kezdetekre?

- A kérdésben is jelzett megkerülhetetlen változtatási igények valóban fennálltak valamennyi téren.

Az egyetem gazdálkodása szétesőben volt, olyan hatalmas adósságtömeget görgettünk magunk előtt, ami hovatovább havi fizetőképességünket fenyegette.

Az oktatás elégtelenségével a betegek és a kollégák is gyakran találkozhattak. A betegellátás színvonalát elsősorban a pénzhiány és sok tekintetben a szervezatlenség is nehezítette. A gazdasági háttér pedig a teljes áttekinthetatlenség állapotában volt.

Mindez egy hibás személyi kiválasztódással társuló, egy alkalmatlan társadalmi, gazdasági struktúra önmozgásának katasztrófális veresége volt, ami a jelen szituációhoz vezetett.

Ha valaki emlékszik az akkori írásaimra vagy visszakeresi azokat, az egyik felett azt a mottót találhatja, hogy „a jövőnek sem az objektív sem a szubjektív feltételei nincsenek meg”. Tehát hiányoztak az anyagi, gazdasági, szervezeti, informatikai alapok és

egyben azok a szakemberek is, akik ezzel megfelelően bánni tudtak volna.

Egy másik alkalommal azt mondtam, hogy én is csak annyit ígérhetek, amennyit Churchill ígért: „vért, verejtéket és könnyet”. Ugyanis ebből a helyzetből előre lépni mindenki számára nagyon sok lemondást, áldozatot és sok munkát igénylő vállalkozás volt. De számomra az is teljesen egyértelműnek tűnt, hogy más választani valónk nem volt, mint felvállalni ezt a kicsit elkészerítő és mégsem teljesen reménytelen küzdelmet.

A kérdésének a második fele egy közismert tényre utal; nevezetesen, hogy személyem számos okból, a Tanári Testület jelentős része számára nem volt kívánatos. Azt hiszem, hogy a reális helyzetet ennek a testületnek az akkoriban lefolytatott két szavazása tükrözte. Először úgy foglaltak állást, hogy nem szeretnék személyemet rektorjelöltként látni, majd a második szavazás azt mondta ki, hogy az adott helyzetben azonban nem ellenzik a jelölésemet. Ezekben a szavazatokban tehát egy – jobb híján való – beletörődés fogalmazódott meg.

Az akkori helyzetet úgy szoktam jellemezni, mint mikor a marokkó-játék pálcikái közül kihúzzák azt az utolsót, amelyik az egészet tartotta és az kezd összedőlni. Bármilyen célszerű is lett volna egyszerre csak az egyiket vagy a másikat megfogni, stabilizálni mindegyik után kapni kellett. Ebben a kicsit kapkodós és mindenképpen túlterhelt periódusban valóban háttérbe került a személyes információ és kapcsolattartás, nemcsak a Tanári Testülettel, hanem az összes többi réteggel is. De tisztában voltam és vagyok ezeknek a kapcsolatoknak a jelentőségével. A túlterheltségből adódó időhiány, másrészt egyfajta információs szakadék miatt nem tudtuk megismertet-

5. évfolyam 5. szám

ni eredményeinkkel az érdeklődőket, míg a másik oldal mindenkihez eljuttatta az ellenvéleményt.

A múltban is és ma is úgy vélem, hogy a jó bornak kell ugyan cégér, de a rossz bort a legjobb cégér sem tudja tartósan eladni, míg a jónak azért előbb-utóbb híre megy.

- Volt-e egyáltalán az elmúlt években olyan időszak amikor úgy érezte, hogy a dolgozók többsége, az ún. egyetemi közvélemény Ön mellett áll? Valójában van-e esélye annak, amit az imént mondott, hogy azért a jónak előbb-utóbb híre megy?

- Nagyon furcsa lesz a válaszom: az események tükrében, mégis azt gondolom, hogy most van az a pillanat.

A furcsaságot az adja, hogy ezzel szembe lehet állítani egy 119:112-es szavazati arányt. Úgy vélem azonban, hogy a korábbi jobb szavazati arányok csak azt tükrözték: az adott situációban jobb híján elfogadtak, de emögött akkor még nem volt igazi tartalom. Most viszont, aki ebben az éles helyzetben igent mondott, az végiggondolta, megmérte az eseményeket. A komoly szavazatok száma valójában növekedett.

Az egy másik kérdés, hogy a mostani szavazást ilyen-olyan zavaró körülmények motiválták. Ezt a megközelítést nyilván lehet vitatni vagy elfogadni, de a közeljövő meg fogja mutatni, hogy ki értelmezte helyesen ezt a helyzetet.

- Akkor Ön szerint mégis mi lehet az oka annak, hogy egy több mint 99%-ban elfogadott rektori beszámoló után egyetlen ember képes egy második, az előbbitől teljesen eltérő eredményű szavazást indukálni? Mert ennek azért nyilván valami oka van?

- Természetesen. Erre én azt szoktam mondani, hogy a második szavazás ítélethírdetés volt, indoklás nélkül. Hisz az indoklásnak az első szavazásnál legalább kérdés formájában elő kellett volna kerülni, ami nem történt meg. De azért sikerült mégis egykét embernek ilyen erőteljes hangulatot teremtenie, mert az egyetemen tényleges feszültség van, még hozzá több okból.

Az első, ami mindenütt az egész országban jelen van: a létbizonytalanság és az egzisztenciális kétségek. A másik, hogy a változások kapcsán nem a megfelelő képzettségű és tapasztalatú emberek kerültek bizonyos posztokra, ideértve a rektori tisztséget is. Nem szégyellem bevallani, hogy sem közgazdáságot, sem public relations-t, sem menedzsmentet nem tanultam, viszont a mai társadalomban ezek nélkül az ismeretek nélkül létezni nem lehet, de egy ekkora intézményt vezetni biztosan nem.

Talán ez volt az oka annak is, hogy a Price Waterhouse vizsgálatának az egyik sarkalatos megállapítása az volt, hogy egy ilyen hatalmas intézmény

élén amatőr áll. Ez tény, de ez a magyar hagyományokból következik.

Gondot okoztak azok a másod-harmadvonalbeli vezetők is, akik az elvárásoknak nem tudtak megfelelni és ebből következően időnként értelmetlenül durva, értetetlen határozatokat hoztak. Amennyire ismerjük ennek a lélektanát, azt mondhatjuk, hogy minél kevésbé támasztható alá érvekkel egy döntés, annál keményebben szokták szorgalmazni a végrehajtását. Harmadrészt létezik egy olyan jelenség is, ha az alacsonyabb szinten lévő vezető nem tudja megoldani a feladatokat, akkor felfelé mutogat, saját tehetetlenségét a rektorra hárítja.

Egyetemünkön korábban egy kellemes „mindenkit élni hagyni” szemlélet uralkodott, amit egy sokkal keményebb vezetői stílus váltott fel és ezt az emberek érthető módon – főleg ha nem értik egy-egy döntés hátterét – indokolatlanul erőszakosnak érzik.

Ezen felül nagyon komoly személyi változások történtek. Az esetek többségében az egyetemi közvélemény tudja, hogy ezt milyen motívum váltotta ki, másrésztükben viszont éppen az egyetemi vezetés gondolja úgy, hogy ezt a hátteret nem lenne érdemes kitergetni. De egy olyan közegben, ahol sok változás történik és az okok nem mindenki előtt világosak, ott valóban félelmek gerjedhetnek.

Ezek jelentős része azonban indokolatlan, hisz az egyetem működőképessége, az oktatás és betegellátás folyamatossága, zavartalansága még a minőségre való törekvésnél is fontosabb. A másik oldalon viszont kifejez ez egyfajta önkritikát is, mert azt gondolom, hogy legjobban azok félnek, akik – még mielőtt más erre ráébredt volna – maguk érzik hiányosságaikat. Az önvédelmi ösztön támadásba csap át, melynek legfontosabb eszköze a pletyka. Ezek a folyosói beszélgetések gerjesztik egymást és csapnak át később félelemhullámba.

- A Küldöttgyűlésen az Ön ellen elhangzott vádak között konkrétum is szerepelt, amit utólag is igaznak vélt mindenki. Nevezetesen, hogy a rektor indokolatlanul pénzt vont el a Traumatológiai Önálló Osztálytól, melynek a betegellátás szenved a következményeit!?

- Ezzel a problémával én is ismételtelen találkoztam. Az osztott keret évtizedes gond az egyetemen, de 6-8 éve különösen problémát okoz. Már az előző vezetés is szembesült vele és a legkülönbözőbb megoldásokkal próbálkozott az egyes intézeti túlköltségek esetében. A személyi felelősségre vonás – intézetvezetői nyomásra – már az én időszakomra esik. Közismert tény, hogy ez a figyelmeztetés sem váltotta be a hozzá fűzött reményeket. A következő évben a költségvetési intézmények komoly évközbeni elvonást szenvedtek, amit a legnagyobb igyekezetünk ellenére is megéreztek a klinikák. A Traumatológia előbb 2,5, tavaly 1,2 millió Ft-os

maradvánnyal zárta az évet, ami éves keretének nem jelentéktelen hányada.

Az egy másik kérdés, hogy ha nem is a rektor, de a többi túlköltő klinika ezt a pénzt felélte. Az idén az intézetekre jutó összeg szétosztását a klinikai rektorhelyettes vállalta magára, aki a Klinikai Bizottság elé vitte ezt megvitatásra és így alakult ki a jelenlegi költségvetés.

Tehát szó sincs arról, hogy én intézkedtem volna a Traumatológiai – vagy bármely más szervezeti egység – esetében.

Azonban már körvonalazódnak azok az összegek, amiket az idén az osztott keretek pótlására fogunk tudni felhasználni és ezek a számok azt jelzik, hogy a klinikai betegellátó tevékenység az idén sem fog csorbát szenvedni.

– Azt hiszem ezen a ponton kellene, hogy visszatérjünk, az eseményeknek a szubjektívebb megközelítéséhez. A Délmagyarországban az Ön tollából megjelent cikkből kiolvasható egyfajta önkritika. Ez arra utal, hogy a legnagyobb gond talán nem is a MIT?, hanem a HOGYAN? körül van. Ezért érdekelne, hogy mit tett Ön az elmúlt években, hogy a kezdetől létező távolságok lerövidüljenek, közeledés induljon meg a felek álláspontja között?

– Miután meggyőződhettem arról, hogy a „Tanári Testület az egyik, a rektor a másik oldalon” párbeszédképtelen felállás, többször kezdeményeztem, hogy a Tanári Testületet bontsuk kisebb csoportokra, hisz a klinikusokat egészen más kérdések foglalkoztatják, mint az elméleti intézeteket. Sajnos csak az idén tavasszal sikerült először összehozni ezt a nem egészen teljesszerű találkozót, az elméleti intézetek vezetőivel. Ez a beszélgetés viszont annyira jól sikerült, hogy az eredetileg félévenként tervezett összejövetel, havonta, de lassan már hetente „ülésezik”. Kiderült, hogy rengeteg megbeszélni való van és nagyon ritkán adódott eddig erre lehetőség. Megindult például a tananyag spontán összehangolása, aminek a felülről történő kezdeményezése annak idején olyan hatalmas ellenállást váltott ki. Ezek a beszélgetések baráti légkörűek, melyeken egyik ötlet hozza a másikat.

Ezek sikerén felbuzdulva ismételtelen kezdeményeztem a Tanári Testület elnökénél, majd egyik-másik klinikus professzornál, hogy ha nem is az összes klinikust, de egy kisebb csoportot hozzunk össze és beszéljük meg a problémákat. Az indulás nem sikerült, mert azt kérték, hogy én hívjam össze azt. Én viszont úgy gondoltam, hogy nagyon szerencsétlen dolog lenne kiválasztani 4–5 embert, mert azonnal megkérdeznék, hogy miért pont ők és milyen alapon hívhatja őket magához a rektor? Egy olyan légkörben, ahol vádpontként hangzik az el, hogy a rektor a szobájába hív valakit egy beszélge-

tésre, ezt sem volt érdemes megkockáztatni. A másik oldalról viszont meghívás nem érkezett. Úgy érzem, hogy az a korábbi 4 évvel ezelőtti Tanári Testületi szavazás mindkét oldalt lemerevítette. A közeledés bárhonnan jött is, gyanussá vált, mindenkinek minden mozdulatát figyelték és így nem tudtuk áttörni ezt a palánkot.

Mostanra azonban – éppen az események katartikus hatása miatt – ez a helyzet is megoldódott és arra a következtetésre jutottunk, hogy a tanszékvezetők a rektor hívására minden hónapban összeülnek és megbeszélik az aktuális kérdéseket.

– Ha így lesz nagyon üdvös lesz, de sajnós mégiscsak eljutottunk a jelenlegi, az egyetem számára kifejezetten káros állapotig. Véleménye szerint melyek azok a lépések, melyek egy újbóli stabilizációhoz vezethetnek?

– Szinte minden fórumon teljes az egyetértés abban, hogy a helyzet így tovább nem tartható. Ezek a botrányok senkinek sem használnak, az egyetemnek viszont mérhetetlen kárt okoznak. Abban még nem megnyugtató az egyetértés, hogy milyen személy vagy lépések tudnák megoldani a helyzetet. Az viszont megfogalmazódott, hogy a támadások egyes eseteiben a kritikán aluli és a becsületsértés minden határán túlmenő volta miatt nem marad más választás, mint a jogi eszközök igénybevétele. Ez nyilván konkrét személyek ellen kell hogy irányuljon. Egy egyetem vezetője sem az egyetem, sem tisztsége miatt nem vállalhat fel ilyen alantas szintű vitát, de saját személyében sem köteles tovább eltérni a mocskolódást. Ugyanakkor az is nyilvánvaló, hogy az események előterébe került, pozíciójukat féltő emberek személyes sorsának alakulását – ha ezt ők maguk is lehetővé teszik – segíteni kell.

Kása professzor úr esetében az Alzheimer-laboratórium létrehozása az Ideg-elme Klinika égisze alatt szerintem elfogadható megoldás az egzisztenciális gondokra, természetesen ha Kása professzor is élni kíván ezzel a lehetőséggel. Az egyetemnek semmiképp nem lehet érdeke valós, tudományos eredmények kidobása.

Bonyolultabb a helyzet Sándor tanár úr esetében. Mikor tavaly hivatalból tájékoztatott egészségügyi állapotának megrendüléséről, felajánlottam, hogy hozzá szeretném segíteni egy nem tanszékvezetői egyetemi tanári álláshoz, azzal, hogy éppen az egészségi állapotára való tekintettel az intézet vezetését valaki más fogja átvenni. Az erről szóló dokumentumot – egy példányát ő, egy példányát én – őrizzük kézjegyeinkkel ellátva. Ő ezt az ajánlatot azonban nem fogadta el, mint ahogy azt sem, hogy az egyetem nem fogadhat el kikötéseket az ő részéről arra nézve, ki lehet tanszékvezető a klinikán és ki nem.

5. évfolyam 5. szám

A Közalkalmazotti Tanács, az Egyetemi Tanács, egy Ad Hoc Bizottság és a Klinikai rektorhelyettes is több ízben foglalkozott már azzal, hogy milyen megoldást lehetne találni és egy külső szakembereket is tartalmazó, további bizottságokat is életre hívtam.

Sándor tanár úr kezdeményezett egy egyeztető megbeszélést, amire hamarosan sor kerül és ha mindkét fél számára elfogadható megoldás születik, semmi akadálya a megállapodásnak. Éhhez azonban mindkét fél jószándéka kell.

- Kikerülhetetlen, hogy az egyetem és a sajtó kapcsolatát ezen a ponton megemlítsük. Ön egy éve rendszeres sajtótájékoztatókat kezdeményezett, melyek mára elhaltak. Úgy tűnik, hogy nem sikerült ezt a kapcsolatot az egyetemnek megfelelő módon kezelnie és ennek hatása e pillanatban elég jelentősen érződik is!?

- Ez tökéletesen így van. Amikor a sajtótájékoztatókat elkezdtük, abból a meggyőződésből tettük, hogy az itt folyó munkába szükséges bevonnunk a sajtót is. Amikor azonban minden tájékoztató után csak az került nyilvánosságra, aminek valami botrány szaga volt és az eredményekről nagyon konzekvensen hallgattak, úgy gondoltuk, hogy a botrányt gerjeszteni talán mégsem a mi feladatunk.

De – a kormányhoz hasonlóan – nekünk sem sikerült a sajtót kezelni és erre is utaltam akkor, amikor azt mondtam, hogy amatőrök vezetik az egyetemet. Ezt mára beláttuk és a kérdést szakemberek kezébe adtuk. Nagyon remélem, hogy eljön az az idő, amikor a helyi sajtó is belátja, hogy a botrányok csak rövid távon jelentenek jó üzletet, hosszú távon az egyetem jó híre a város érdeke is.

- Biztos vagyok abban, hogy az elmúlt években éppen a botrányok miatt vagy azoktól teljesen függetlenül már többször felmerült Önben, hogy érdemes-e ezt még csinálnia? Egy ilyen esemény pedig még inkább időszzerűvé teszi ezt a kérdést. Hogy éli meg egy ember ezt és mi veszi rá mégis arra, hogy folytassa a harcot?

- Azt gondolom, hogy minden gondolkodó emberben a világgal való kapcsolata és a feladat teljesítése során újból és újból felvetődik az a kérdés, hogy ha egy adott megoldás nem sikerült, mi a teendő? Általában az emberek szeretnek eljutni odáig a tények rakosgatásában, hogy meg lehessen magyarázni: mindenki tehet róla, csak ő nem. A kérdést én is többször feltettem magamnak és nekem is sokszor feltették már. Én nem tudok elépkpezni olyan szituációt, hogy csak a másik oldal felelős. Mondjuk 50–50%-ban érzem az én és a többiek felelősségét. Ha végignézzük az egyes eseményeket nemcsak vádat, de mentséget is lehet találni, az eredményekről nem is beszélve.

Az egy teljesen másik, kevésbé racionális, sokkal inkább emocionális kérdés, hogy hogyan éli azt meg valaki, aki – hibáit és gyengeségeit beleszámolva is, azért eléggé köztudottan reggeltől estig ezért az egyetemért dolgozik – hogy egy ilyen mérvű arculcsapást kap. Ez azonban tulajdonképpen kiszámítható volt és erre egy korábbi frásomban szintén utaltam. De ez a dolgok racionális része, az emocionálist pedig nem kívánom senkinek. Keserű érzés, amin vagy túl tudja magát tenni az ember vagy nem. Nem hiszem, hogy érzelmileg az életem hátralévő része elegendő egy ilyen sérülésnek a nyom nélküli gyógyulásához. De a ráció azt kívánja, hogy ebből azokat a tapasztalatokat szűrjük le, amit le kell szűrni, építsük be a napi munkába és dolgozzunk tovább, mert a világot az emóció csak befolyásolja, de előbbre a ráció viszi.

- De nem lett volna-e elegánsabb, ha a rektor úr mégis csak tudomásul veszi azt ami történt és inkább lemond. Nem tette és ennek nyilván oka van!

- Az egyik az, hogy olyan módon, ahogy azt Sándor tanár úr felkínálta, hogy vegyem a kalapomat és menjek, egy 7000 főt foglalkoztató intézmény éléről egyszerűen egyik napról a másikra nem lehet. A második egy jogi procedúra, hisz a stafétabotot előbb át kellene adni valakinek. Az illető kiválasztása nem kis feladat és időigényes.

A harmadik dolog pedig majdhogynem egyszerűen vezetéstechnikai gond. Sándor tanár úr parlamenti példákra hivatkozott a szavazásnál, de egy dolgot kifelejtett az analógiái közül. A demokráciában időről-időre választások történnek, de azok meghatározott időszakokra szólnak. Általában 4 évre és amikor egy kormány a megbízatást megkapja tudja, hogy 4 évre kell beosztania a tennivalóját. Hiszen ha egy kormány adóemelésre kényszerül és másnap népszavazást tartanak, megbukott. De így nem tud működni a rendszer. Persze az már más kérdés, hogy a négy éves tevékenység mérlegét hogyan vonja meg a választópolgár, mert a következő menetre aszerint fog szavazni. Mi most egy ilyen adóemelés után vagy éppen egy pótlék ki nem fizetése előtt voltunk.

Ha egy egyetemet úgy próbálnánk vezetni, ahogy hullámzik a népszerűség vagy bekiabálás alapján kéthetente próbálnánk rektort és koncepciót váltani, akkor nem csak azért gyűrűzne be a botrány, mert néhányan ebben élnek ki magukat, hanem mert tényleg neveltségessé válnánk.

- Itt az utóbbi hetek eseménye kapcsán sokakban megfogalmazódott az a kérdés, hogy a tét most elsősorban az Ön megbuktatása. Az, hogy az egyetemmel mi történik, másodlagos kérdésnek tűnik. Érzékeli ezt Ön?

- Miután többen és több fórumon elmondták, érzékelem. Az Ön kérdéséből pedig azt érzékelem,

hogyan valahol ennek a felelőtlenségét is lehet érzékelni. A jelenlegi helyzet sajnos az egyetem megosztottságát mutatja, ami sem az egyetem sem az én számomra nem kívánatos. Ezen felül kell kerekedni és én minden lehetőséget adottnak látok arra, hogy ez

megtörténjék. Elég volt a botrányból, rengeteg tennivalónk van: dolgoznunk kell. A jövőt megalapoztuk, fel is kell építsük.

- Kozel -

* * * * *

Dr. Sándor László egyetemi docens:

„Az egyetemnek nem érdeke a botrányok sorozata”

- Ön a legutóbbi - május 10-i - Egyetemi Tanács határozatát, melyen bizalmat szavaztak a rektornak nem fogadta el és aláírásgyűjtést kezdeményezett egy mielőbbi Küldöttközgyűlés (KKGY) összehívását illetően. Mi volt ezzel a célja?

- A cél az volt, hogy olyan fórum keletkezhesen, ami az egyetem jelenlegi rektorától függetlenül tudja azokat a sorsdöntő kérdéseket megbeszélni, amik jelenleg kétségtelenül fennállnak és pillanatnyilag is megoldatlanok. Már a KKGY-n elmondott beszédemben utaltam arra, hogy a jelenlegi Egyetemi Tanács teljes egészében a rektor befolyása alatt áll és ebből adódóan olyan döntést eddig nem tudott hozni, amely a rektor személyét illetően döntő kérdéseket megoldhatott volna. Szeretnék visszautalni a tavaly nyári szavazásra, amikor ugyanez az Egyetemi Tanács az országot és a külkapcsolatokat is érintő botrányosorozat után, - ha jól emlékszem két tartózkodással - bizalmat szavazott a rektornak. Ebből adódóan számomra teljesen világos volt, hogy míg ez a testület ítéli meg a rektor tevékenységét semmi sem várható és a május 10-i szavazás csak megerősítette ezt.

Ezért kezdeményeztem aláírásgyűjtéssel - a Statutum előírásait maximálisan betartva -, hogy a küldöttek 10%-nak kezdeményezésével kerüljön összehívásra a KKGY, mely a Statutum előírásainak megfelelően számoltassa el az Egyetemi Tanács tagjait arról, mi alapján ítéli meg a rektor tevékenységét. Ezt én több szempontból alapvetőnek tartom, hisz eddig soha ilyen elszámoltatásra nem került sor. Azok az emberek, akik választott tisztségviselőként bekerültek egy pozícióba, eddig úgy érezhették azt csinálhatnak, amit akarnak, senkinek felelősséggel nem tartoznak. Ha most megtörténik az Egyetemi Tanács tagjainak az elszámoltatása, az a jövőben is érvényes lesz, hisz mindenki előtt világossá válik, hogy választott funkciójában úgy kell cselekednie, hogy az illető akkor is tudja döntését vállalni, amikor már nem Fráter Loránd lesz az egyetem rektora. Én ezt szerettem volna elérni, amikor az aláírásgyűjtést kezdeményeztem. Pillanatnyilag még nem vagyok abban biztos, hogy azok a napirendi pontok,

amikre az aláírásokat összegyűjtöttem, ténylegesen megtárgyalásra kerülnek-e!?

- Melyek ezek?

- Az első az Egyetemi Tanács tagjainak az elszámoltatása arra vonatkozóan, hogy milyen megfontolások alapján döntöttek a rektor személyét illetően úgy, ahogy döntöttek? Második, az új Egyetemi Tanács tagjainak a megválasztása - ebben még valószínűleg módosítani kell a jelenlegi szabályzaton, hisz nem tudjuk milyen létszámú legyen -; majd végül én javasoltam egy felhívásnak a megtárgyalását, elfogadását arra nézve, hogy az új Egyetemi Tanács a KKGY ajánlását a rektorral kapcsolatos kérdésekben vegye figyelembe.

- Ezek szerint nem javasolt újbóli bizalmi szavazást a rektor személyét illetően?

- Ez nevetséges elvárás lenne, hisz ez megtörtént. A KKGY teljesen szabályosan, minden előírást betartva egyszer szavazott arról, hogy nem kívánja, hogy Fráter Loránd álljon továbbra is az egyetem élén. Ezt a szavazást maga a rektor kérte, majd elbukta. A világ minden országában az kellett volna következzen, hogy ő ott a helyszínen lemond. Ehelyett mindenféle jogi bukfcencet kitalálva próbálja hatalmát menteni és ami az egyetem közvéleményére borzasztó módon sértő, olyan jelzőkkel illeti a KKGY-t, hogy „indulatból, dacosan szavazott, Sándor László uszításának bedőlve, érzelmi felhangokkal hozott egy felelőtlen határozatot.”

A KKGY nem gyermekek gyülekezete, ahol a cukros bácsi ha cukrot ígér, akkor így, ha nem akkor amúgy döntenek. A rektornak is tudomásul kell vennie, hogy ez a szerv az egyetem legfőbb tanácskozó testülete, tehát ott azok az emberek ülnek, akiket a küldöik azzal bíztak meg, hogy az egyetem sorsát alapvetően befolyásoló kérdésekben döntsenek. Én ott és akkor azt mondtam a rektornak, hogyha egy szavazattal is győz, én lettem volna az első, aki gratulál és jó munkát kíván neki. De így most is elvárom tőle, hogy az erkölcs és az emberség nevében szedje a sátorfáját és mondjon le. Az egyetem érdeke

5. évfolyam 5. szám

ugyanis ezt kívánja és nem a további botrányok sorozatát.

- A jelenlegi Egyetemi Tanácsnak ugyancsak júniusban jár le a mandátuma, de tételezzük fel, hogy holnap mégis úgy döntenek a küldöttek, ahogy Ön szeretné és leváltják, visszahívják a jelenlegi tagokat. Mi történik aztán, hogyan tovább?

- A Statutumban benne van, hogy az Egyetemi Tanács tagjai visszahívhatók. Abban az esetben, ha a visszahívás által az Egyetemi Tanács határozathozatalra képtelenné válik, akkor a mandátuma megszűnik. Ennek értelmében én abban reménykedem, hogy a holnapi KKGY, miután meghallgatta az Egyetemi Tanács tagjainak – remélem őszinte – beszámolóját, úgy dönt, hogy visszahívja őket. Ezáltal a Tanácsnak a mandátuma megszűnik. Ezért – mivel az egyetem legfőbb döntéshozó szervének folyamatosan működnie kell – szükséges az új Egyetemi Tanács megválasztása. Én nagyon bízom benne, hogy ebbe nem „némaleventék” kerülnek be, akik a rektor kénye-kedve szerint tartják fel a kezüket és szavazógépként kiszolgálják, hanem az egyetem egészének érdekeit szem előtt tartva döntenek. Ha ez az új Egyetemi Tanács a rektornak még mindig bizalmat szavaz, akkor azt mindenkinek tudomásul kell vennie, ugyanis az biztosan lehetetlen és senki sem gondolhatja komolyan, hogy most elindul egy mozgalom, ami újra és újra megkérdőjelezi az egyetem legfőbb döntéshozó testületének döntését. Én a KKGY-n is felhívta mindenkinek a figyelmét, hogy a jelenlegi Tanács személyi összetételénél fogva nem tudta azokat az elvárásokat teljesíteni, amiket a Statutum egyébként tőle elvár. Eszerint az Egyetemi Tanács tagjainak folyamatosan ellenőrizni kell a rektort. Ez nem történt meg és úgy vélme, hogy a kisiklás akkor következett be, mikor a Biológiai Intézet tanszékvezetői státuszának betöltéséről szavaztak. Ekkor az Egyetemi Tanács többséggel Fischer János kinevezése mellett döntött, a rektor viszont bejelentette a különvéleményét és Szabad Jánost jelölte. Az ő kinevezése megtörtént, az Egyetemi Tanács a rektorral szemben alul maradt. Ha ekkor az Egyetemi Tanács felemelte volna a szavát és kordába szorította volna a jelenlegi rektort, akkor ma biztosan nem tartanánk itt.

- Ha ezt a gondolatsort tovább folytatjuk, akkor logikusnak tűnik az a kérdés, hogy az Ön véleménye szerint van-e alkalmas jelölt az egyetemen a rektori tiszttség betöltésére, olyan aki vállalná is azt?

- Természetesen, lévén egyetemünknek egynél több egyetemi tanára van. Mivel a Statutum és a Felsőoktatási Törvény előírása szerint pályázat útján kell betölteni ezt az állást én biztos vagyok benne, hogy nagyon magasan kvalifikált, nemzetközileg nagyon ismert és az egyetem hírnevét öregbítő több potenciális rektorjelölt is van.

Ugyanakkor fel kell hívni mindenki figyelmét arra, hogy egy állás akkor válik pályázhatóvá, ha üres. Tehát az a demagógia, amit Fráter rektor a KKGY-n mondott, hogy most álljon fel valaki és mondja meg ki a jelölt, ez egy nagyon átlátszó és a bolsevista időkre emlékeztető fogás. A lépések tehát nagyon is logikusan következnek egymásból. Először a rektornak le kellene mondania, ha nem teszi – meg kellene tennie –, akkor következik, hogy az Egyetemi Tanács leváltja. Ezzel az állás megüresedik és az Egyetemi Tanácsnak fel kellene szólítania a Köztársaság elnökét, hogy 2–4 vagy akár 6 hétre bízjon meg ideiglenesen vezetőt az egyetem élére. Ez idő alatt lefuthat a teljesen szabályos pályázat. Ha ez megtörténik, minden törvényes utat betartva megválasztásra kerülhet az új rektor. Én azt gondolom, hogy ez egy világos gondolatsor, ami az egyetem érdekét és nem egy személynek vagy a körülötte lévő hatalmi csoportnak az érdekét szolgálja.

- Az utóbbi hetekben az országos és napi sajtóban megjelent cikkek, nyílt levelek, úgy tűnik, mind egy oldalról jönnek és a rektor bukását szorgalmazzák. Nem érzi-e úgy, hogy itt most Fráter Loránd rektorsága helyett sokkal inkább a személye körül folyik a harc és ez a dolog egy ideje már nem is az egyetemről szól?

- A két dolog sajnos nem választható el egymástól, ugyanis Fráter Loránd személye tette az ő rektorságát olyanná, amilyen lett. A jelenlegi állapot abszolút módon nem szolgálja az egyetem érdekét, hisz olyan határtalan bizonytalanság és félelem uralkodott el, ami a normális munkát gátolja. Ez az állapot azonban Fráter Loránd törvénytelen, cselekvéssorozata következtében jött létre. Ő lett egyetemünk, „koronázott” abszolút uralkodója és ezt az állapotot csak a diktátor megdöntésével lehet megoldani. Itt nem kettőnk összetűzéséről van szó, amit próbálnak sugálni, hanem arról, hogy az ő uralkodói stílusa túlment azon a határon, amit az egyetem elvisel. Ennek ellenére ő továbbra is úgy érzi, hogy nyeregben van, mint aki támadhatatlan, abszolút felsőbbrendű. Nekem már az is megfordult a fejemben, hogy ezt azért csinálja, mert játszik velünk, mint macska az egérrel és teszteli az egyetemet, hogy mi az, amit még ezek lenyelnek. Például kijelentette, hogy azért kellett magához vonnia a központi gyakornoki állások betöltését, mert az egyetemi tanárok esetleg a saját gyerekeiket ültetnék méltatlanul ezekbe a posztokba. Hogy feltételezheti az összes professzorról, hogy a gyakornokokat nem a normális teljesítményük alapján, hanem a családi vonatkozások figyelembevételével veszi fel?!

- Ön több fórumon és most is említette a rektor tevékenységével kapcsolatban, hogy törvénytelen. Ezen pontosan mit ért?

- Kása professzor úr 29. én magam 12 pontban állítottam fel azokat az egyetemi törvénysértő rektori cselekedeteket, amelyek egyértelműen igazolhatók. Miután nem szeretek másról beszélni és senkit sem akarok a SZOTE Naplón keresztül sem elmarasztalni, ezért beszéljünk a saját dolgomról.

Én egyetemi docens vagyok és a Felsőoktatásról szóló 80. törvény úgy rendelkezik, hogy az egyetemi tanárokat és docenseket határozatlan idejű szerződéssel kell alkalmazni. Miután engem 1988-ban neveztek ki docensnek, ebből adódóan érvényes rám is, hogy határozatlan idejű szerződéssel állok alkalmazásban, mint közalkalmazott. Ennek ellenére miután az Egyetemi Tanács március 8-án ezt az új rendszert elfogadta és március 15-én ez becikkelyeződött az egyetemen, március 31-én a rektor elküldte nekem a közalkalmazotti munkaviszonyomra szóló felmondást azzal az indoklással, hogy a határozott időre szóló szerződés megszűnik. Ez törvénytelen, a törvény meggyalázása.

A felsőoktatási törvény előírja, hogy vezetői állást vagy pályázattal vagy meghívással lehet betölteni, de a meghívást is közzé kell tenni. Van olyan intézetvezető a mi egyetemünkön, aki megkapta a tanácsvezető egyetemi tanári állását anélkül, hogy az előbbi két feltétel közül bármelyik is megtörtént volna. De lehetne sorolni a többit is. Az egyetem habilitációs szabályzata világosan rendelkezik arról, hogy habilitációra a kandidátusi fokozat megszerzése után kifejtett tevékenységgel lehet pályázni. A rektor biztatására(?) elindult és a nyílt szakaszba jutott egy olyan habilitáció, ahol a pályázónak a hivatalos teljesítménye nulla. Ez is a törvénynek a világos megszegését jelenti. Én már jeleztem, hogy ennek a habilitációs szabályzatnak a megszegése miatt azonnal a miniszterhez fogok fordulni, mehelyt lesz határozat róla. Addig amíg nincs határozat nem lehet törvényességi óvást benyújtani.

Most pedig ha megengedi még egy rövid megjegyzést szeretnék tenni, azzal kapcsolatban, hogy a Közalkalmazotti Tanács tacepaot szór az egyetemen, amelyben minősíti a KKGY-t és azt, amit én ott elmondtam.

Azt hiszem, hogy senki sem hatalmazta fel a Közalkalmazotti Tanácsot, hogy az én hozzászólásomat elfogult és uszító hangú nyílt levélnek minősítse. Rá kellene talán bízni ezt az egyetem közvéleményére, hogy olvassa el a SZOTE Naplót, alkossa meg a saját véleményét. Ez a tacepaó, amit az ebéd közben eddig egyedüli módon osztogattak – mert a Közalkalmazotti Tanács korábbi üléseiről nem kaphatott senki semmit a kezébe – nagyon jól visszaadja azt a diktatúrát, amit Fráter Loránd az egyetemen megvalósított. A Közalkalmazotti Tanács ugyanis sajnálatos módon eljátsza azt a szerepet, amit a diktatúrák feldolgozásáról szóló filmekben lehetett látni, amikor a védőügyvéd mondja a vádbeszédet.

Ez az állásfoglalás ugyanis velem kapcsolatban nem más mint vádbeszéd, ami hamis állításokat és csúsztatásokat tartalmaz. Hivatkozik arra, hogy a Statutum egyes pontja szerint 2/3-os többség kellett volna a KKGY-n ahhoz, hogy a rektor lemondó felszólítása megszülessen. Ez csalás, hisz ott minden szavazás egyszerű szótöbbséggel történik. Az igaz, hogy 26. és a 29.§ 2/3-os többséget vár el, de ez az Egyetemi Tanácsra vonatkozik, oda ahol a valódi választás történt! Akkor ha a Közalkalmazotti Tanács beáll lakájnak és félrevezeti a közalkalmazottakat, önmaga fölött mondja ki az ítéletet.

A továbbiakban kitér ez a tacepaó arra, hogy nekem határozott időre szóló szerződése van holott épp az imént mondtam el, hogy ez mennyire nem így van. Sőt abba a pózba is belehelyezi magát, hogy le akar engem fokozni. Azt írják, hogy tárgyaltak arról, hogy engem klinikai főorvosként talán jó lenne alkalmazni. Az egyetem hatályos oktatói követelményrendszere a klinikai főorvost az adjunktus és a docens közé helyezi el. Olyan személyt jelöl meg ez a fogalom, aki tudományosan nem sokat teljesít, de kiváló klinikusként működik. Én közlöm a Közalkalmazotti Tanáccsal, hogy 1982 óta rendelkezem tudományos fokozattal, tudományos tevékenységem nemzetközileg is ismert, bizonyos területeken pedig még mérvadó is! Semmi joguk nincs ahhoz, hogy ők bármi módon engem lefokozzanak. Sőt nekik kutya kötelességük lenne az én közalkalmazotti érdekeimet szolgálni és nem szabadna beleesniük abba a hibába, hogy a rektor elvárásainak megfelelően velem szemben foglaljanak állást. Ezen kívül is van még ebben az írásban egy érdekes rész, mikor arról beszélnek, hogy a többi közalkalmazottnak már régen meg kellett volna kapnia a határozatlan időre szóló jogviszonyát. Hogy lehet ekkora különbséget tenni! Egyetemi tanár és docens csak egyfajta van. Vagy kinevezték vagy nem. Azok pedig, akik akármilyen oknál fogva nem kerültek valamilyen grádicsra, ne próbálják lefokozni azokat, akik a tudományos, szakmai teljesítményük alapján valamit elértek. Engem 1983-ban azzal a céllal neveztek ki pályázat útján, hogy vezesse a SZOTE Traumatológiai Osztályát. Tehát nem törvénytelen vezetői döntés vagy rokoni kapcsolat juttatott ebbe a pozícióba.

- Az Ön esetében úgy érzem eléggé összekeveredett az intézetvezetői és a közalkalmazotti jogviszonyára vonatkozó előírás. Szeretném, ha elmondaná, hogy Ön szerint akkor most melyikre mi vonatkozik?

- 1988-ban neveztek ki egyetemi docensnek 5 évre. Az akkori törvények értelmében minden kinevezés 5 évre szólt és a meghosszabbítás a munkáltatói jogot gyakorló, mindenkor rektor kezében volt. Ezért én 1992 őszén szóltam a rektornak, hogy nekem 1993. június 30-án lejár az 5 éves kinevezésem. Erre a rektor azt mondta, hogy

5. évfolyam 5. szám

semmi gond, hisz a vezetői megbízatásom 1994. június 30-ig szól, tehát addig semmi teendő nincs. Én akkor is jeleztem, hogy két különböző dologról van szó. A figyelmeztetésem ellenére – ma azt kell mondanom, hogy célzatosan – a rektor készakarva elmulasztotta, hogy az én közalkalmazotti munkaviszonyom 1993 nyaráig rendeződjön, menjek át minden olyan meghallgatáson, ami a meghosszabbításhoz szükséges. Ezért 1993. június 30-án du. 1/2 3-kor behívatott a rektori hivatalba és azt mondta, hogy adminisztratív hiba folytán megszűnt a munkaviszonyom. Mivel azonban engem most nagy méltánytalanság ért, ha elfogadom annyit tehet, hogy saját jogkörében engem egy évre alkalmaz. Tehát semmiféle választási lehetőségem nem volt.

Azonban 1993. szeptember 1 óta érvényben van a Felsőoktatási Törvény, ezért az én közalkalmazotti jogviszonyom, mint docensé továbbra is él, éppen a rektor 1993. július 1-el történt egy éves meghosszabbítása által.

De miért nem indít a rektor úr ellenem fegyelmit, hogy bizonyítsa vezetői alkalmatlanságomat? Én ugyanis megtettem 1994 tavaszán az intézetvezetői beszámolómat, amit minden fórum ellenszavazat nélkül elfogadott. Ennek ellenére még sem döntött a rektor úr a docensi kinevezésem meghosszabbítása mellett, nem kaptam semmiféle értesítést arról, hogy az a vezetői munka, amit az elmúlt 5 évben kifejtettem, hogyan értékelődik.

Azt viszont tudom, hogy a saját munkatársaim 80%-a tudtomon kívül levélben fordult az Egyetemi

Tanácsához, amiben nagyon pozitívan értékeli a munkámat. Akkor miért nem indít ellenem a rektor úr fegyelmit, talán attól fél, hogy bebizonyosodik, hogy ő az alkalmatlan? Ha az a tevékenység, amit én 1983 óta a Traumatológia vezetőjeként ezen az egyetemen kifejtettem, azzal értékelhető, hogy miután a rektor most talált egy embert, akiről úgy véli, hogy alkalmas ennek a posztnak a betöltésére – és akit ide akar ültetni – engem még az egyetemről is el kell küldeni, az egy elég furcsa szemlélet.

- Ha jól értem, Ön a felmondás ellen fellebbez a bíróságon?

- Igen, ez már folyamatban van és nem is akarok erről beszélni, hisz a bíróság tudja a dolgát.

- De elég valószínűleg tűnik, hogy a bíróság június 30-ig nem fog ebben az ügyben érvényes döntést hozni?

- Biztos, hogy nem. Ebből adódóan én július 1-től munkanélküli vagyok. Majd ha a bírósági ítélet visszahelyez engem a közalkalmazotti munkakörömbe bízom benne, hogy igen magas kártérítést ítélnék meg nekem.

Persze a helyzet nem ennyire katasztrófális, hisz nemsokára megjelenik a Traumatológiai Klinikai igazgatói állásomnak kiírása, amit én meg fogok pályázni. Nem azért, mert számítok rá, hogy megkapom, hanem azért, hogy még egyszer be tudjam bizonyítani, hogy mit tettem és mik azok az eredmények amiket fel tudok mutatni.

K.A.

* * * * *

JEGYZŐKÖNYV

A Közalkalmazotti Tanács 1994. május 3-án, a SZOTE Szakszervezet klubtermében megtartott üléséről.

Jelen vannak:

- dr. Bor Pál
- dr. Borbényi Zita
- dr. Erős István
- dr. Katona Márta
- dr. Praefort László
- dr. Rosztóczy Istvánné
- dr. Simonka János Aurél
- dr. Soós István és
- Szögi Zoltánné

Tárgy: az 1994. április 26-i Küldöttközgyűlés értékelése.

A Közalkalmazotti Tanács a tárgyról folytatott közel háromórás megbeszélésén az alábbi állásfoglalását alakította ki:

A Küldöttközgyűlésen elhangzott rektori beszámoló áttekintette az elmúlt időszak eseményeit, eredményeit és problémáit, valamint felvázolta a közeljövőre vonatkozó terveket.

A rektori beszámoló után Sándor László docens szólalt fel. Felszólalásában indulatosan bírálta a rektor tevékenységét, majd végül lemondásra szólította fel őt, ill. javasolta, hogy a Küldöttközgyűlés szavazással vonja meg a bizalmat a rektortól és tegyen javaslatot felmentésének kezdeményezésére az Egyetemi Tanácsban.

A Küldöttközgyűlés a rektori beszámolót magas szavazati aránnyal elfogadta, majd a rektor által maga ellen kért szavazáskor 119-en szavaztak a rektor ellen, 112-en mellette és 6 fő tartózkodott.

A Közalkalmazotti Tanács véleménye szerint a bizalmat megvonó szavazatok az alábbiakra vezethetők vissza:

- az egyetem működésének hétköznapi, mindennapos anyagi gondjai sokak tudatában megakadályozzák, ill. befolyásolják az eredmények és a célkitűzések reális megítélését;
- a közalkalmazottak reáljövedelmének az infláció növekedése okozta hanyatlása egyre fokozódó elégedetlenséget okoz a vezetés minden szintjével szemben;
- a rektor intézkedései és munkastílusa is ellenérzéseket váltottak ki a szavazók egy részében; végül, de főképpen
- Sándor László docens elfogult és uszító hangú nyílt levelének felolvasása és többszöri szóbeli saját kiegészítése is jelentősen befolyásolta a szavazás hangulatát.

Az egyetem Statutumának 26. § (2)–(3) bekezdése, valamint 29. § (4)–(5) bekezdése alapján a felmentés, ill. visszahívás kezdeményezéséhez 2/3-os (minősített) többség kell, ez pedig messze nem volt meg, így a Küldöttközgyűlés szavazati aránya nem érte el a javaslatételhez szükséges arányt.

A Közalkalmazotti Tanács egyhangú véleménye az, hogy a jelenlegi politikai és gazdasági helyzetben, amikor sem az országgyűlési választások politikai és kormányzati kihatásai nem prognosztikálhatók, sem azok gazdasági kihatásai nem tervezhetők és szinte áttekinthetetlenek, semmiképpen sem válna hasznára az egyetemnek egy elhamarkodott, indulatból fakadó vezetőváltás, ami számos folyamatban lévő fejlesztés és beruházás meghiúsulását okozhatná és a jelenlegi rektori ciklusban kialakított bel- és külföldi kapcsolatok és anyagi források elvesztésével is járhatna.

A Közalkalmazotti Tanács foglalkoztatott azzal a felvetéssel, hogy mivel Sándor docens indulatos felszólalásának háttérében egyrészt a rektorral való kapcsolatának tartós megromlása, másrészt határozott idejű közalkalmazotti jogviszonyának két hónap múlva esedékes megszűnése állhat, ezért – a létbizonytalanság veszélyének kiiktatása érdekében – a KT tegyen javaslatot az Egyetemi Tanácsnak arra, hogy Sándor docens kapjon egyéves határozott időtartamú kinevezést klinikai főorvosi besorolásban, a Traumatológiai Klinikától független feladat körben. A Közalkalmazotti Tanács ezt az indítványt vita után elvetette.

A megbeszélés folyamán az alábbi vélemények, javaslatok hangzottak el, amelyeket a Közalkalmazotti Tanács ezúton tár az Egyetemi Tanács elé:

5. évfolyam 5. szám

- Noha a Felsőoktatási törvény nem ismer Küldöttközgyűlést, csupán a Statutumunk, legyen továbbra is Küldöttközgyűlés, mert ez az egyik, talán a leghatékonyabb olyan fórum, amely az egyetem vezetése és polgárai közötti kétirányú információcserét biztosítja.
- A rektor töltsse ki teljes megbízatási idejét egyrészt a már említett szempontok miatt, másrészt az egyetem külső és belső stabilitása érdekében is.
- Egy kellően át nem gondolt vezetéváltás olyan folyamatot indíthat el első példaként, amit hasonló esetek sorozata követhet, zűrzavart és jogbizonytalanságot keltve az egyetemen.
- Jelenjen meg nagyon rövid időn belül a SZOTE Napló következő száma, amely közölje le a rektori beszámoló és Sándor docens nyílt levelének teljes szövegét, majd a Napló ezt követő száma adjon széles nyilvánosságot az ezekkel kapcsolatos véleményeknek, válaszoknak, hozzászólásoknak.
- A SZOTE Napló jó tájékoztató fórum, de még frissebb, informatívabb, szókimondóbb legyen.
- Tartson az egyetem vezetése tájékoztató és kétoldalú problémafeltáró beszélgetéseket a közalkalmazottak és a hallgatók különböző rétegeivel. Ennek szervezésében a KT és a HÖK közreműködhetne.
- Szükséges a vélemények, javaslatok, bírálatok az eddiginél fokozottabb figyelembe vétele a vezetés részéről.
- Nemcsak a választott, hanem a kinevezett vezetők és tisztségviselők is vizsgálják felül időről időre intézkedéseik következményeit és szükség szerint módosítsák azokat.
- Szükségesnek látszik annak mérlegelése, hogy továbbra is szükséges a megürülő állások centralizálásának jelenlegi szigora.
- Még mindig nem kapta kézhez a közalkalmazottak egy része közalkalmazotti kinevezését. Sokan vannak még olyanok határozott időre szóló régi kinevezéssel alkalmazva, akikre nézve a Fot. nem fr elő határozott idejű korlátozást, tehát a Kjt. alapján határozatlan idejű kinevezés illeti meg őket.
- Bár nem egyetemen belüli illetékesség körébe tartozik, de az eddigi tapasztalatok alapján szükségesnek látszik a társadalombiztosítási finanszírozási rendszer módosítása egyes pontokon.
- Mivel a túlköltségek jelentős része gyógyszerfelhasználásból adódik, célszerűnek tűnik a dologi kiadások gyógyszer keretének az összes többi rovattól való teljes elkülönítése.
- Jelenlegi bérezési viszonyok következtében egyes klinikákon a kritikus szint alá csökkent a nővér létszám, válsághelyzet van kialakulóban, egyes osztályrészek vagy egész osztályok bezárása aligha tekinthető „átmeneti szüneteltetésnek”, ha a bérezés nem változik; és ez egyrészt akadályozza az egyetemet területi betegellátási feladatainak teljesítésében, másrészt a társadalombiztosítási finanszírozás vonalán is visszaüt.
- Szükségesnek látszik az egyre fokozódó sajtónyilvánosság következtében, hogy legyen az egyetemnek külön szóvivője, aki szükség esetében a magasabb vezetők akadályoztatása, távolléte vagy elfoglaltsága esetén kellő felkészültséggel és tájékozottsággal tud nyilatkozni vagy olykor cáfolni. (A közeli napokban ilyen jellegű cáfolat ill. pontosítás szükségességét vetette fel például a Magyar Hírlap 1994. április 3-i., valamint a Délvilág 1994. május 3-i, az egyetemünkkel foglalkozó írása.)

Szeged, 1994. május 4.

dr. Praefort László
KT-elnök

* * * * *

Tisztelt Egyetemi Tanács!

A Traumatológiai Klinika dolgozói jelen levelünkkel szeretnénk kérni a tisztelt Egyetemi Tanácsot, hogy Dr. Sándor László egyetemi docens megítélésakor vegye figyelembe a mi véleményünket is.

A szakdolgozók jelentős része kezdettől fogva dolgozik Dr. Sándor László irányítása alatt. Ez idő alatt megszerettük gerincességét. Kemény kezű, de igazságos főnököt ismertünk meg személyében. A hivatalos gondokon túl mindig fordulhattunk hozzá egyéni problémával is, van ideje meghallgatni, s ha tud segít.

Az ő vezetése alatt jutott a klinika arra a szintre, ahol jelenleg van és mi büszkék vagyunk arra, hogy jó kollektívában dolgozhatunk. Tanár úr közbenjárására többek között megtörtént a baleseti állomás kibővítése, mely így korszerű betegellátási feltételeket biztosít.

Tudomásunk szerint klinikánk azon munkahelyek közé tartozik – ha nem az egyetlen az egyetemen –, ahol a szakdolgozói létszám 100%-ban betöltött. Dolgozó az utóbbi időben csak szülési szabadságra, illetve egészségügyi okból távozott. Azt gondoljuk, hogy ez a tény is önmagáért beszél, annak ellenére, hogy szakmánk nem tartozik a legkönnyebbek közé. Mi szakdolgozók, akik közvetlen közelében dolgozunk, – bár nem vagyunk hivatottak, hogy szakmai tudását méltassuk – meg tudjuk ítélni felkészültségét, magas szaktudását. Tudjuk honnan indult néhány éve a Traumatológiai Önálló Osztály, s lett belőle Traumatológiai Klinika. A fejlődés Sándor tanár úr kitartó és kemény munkájának eredménye. Időt, fáradságot nem kímélve harcolt, de mindig a klinika, a betegek és a dolgozók érdekében.

Sajnáljuk, hogy eddig soha senki nem kérte ki véleményünket, ezért választottuk ezt a formát, hogy kiálljunk általunk tisztelt és szeretett főnökünk, Dr. Sándor László mellett.

Szeged, 1994. május 4.

Traumatológiai Klinika dolgozói

* * * * *

Tisztelt Egyetemi Tanács!

Az utóbbi napok eseményei arra készítetnek bennünket, a Traumatológiai Klinika orvosi karát, hogy véleményünket írásban rögzítsük. Hisszük ezzel, hogy a demokrácia szabályainak maximális tiszteletbentartásával, véleményünk teljesebb képet fog adni klinikánknak és vezetőjének, Sándor László egyetemi docensnek a megítéléséről.

Mi, a klinika dolgozói nem értettük, mi az oka annak, hogy klinikánk osztott hitelkerete a tavalyi évben olyan mértékben lecsökkentésre került, amely komoly mértékben veszélybe hozta az akut betegellátás zavartalanosságát is. *Nem értjük, hogy miért annak a szakmának és vezetőjének kell küzdenie a fennmaradásért és a létért, amely szakmát a laikus közvélemény, de az orvosi közvélemény is egymásközi beszélgetésekben elismer és szükségességét nem vitatja.*

Ez a szakma az Egyetemen a II-es Sebészeti Klinikán való megalakulása óta folyamatos harcban próbálja elérni, hogy legalább olyan elismerést kapjon Egyetemünkről, melyet a betegellátásban, az oktatásban betöltött szerepe, valamint a nemzetközi szakmai fórumokon kivívott helye alapján megérdemel. Mi tudjuk, – hiszen ebben dolgozunk – hogy mindenkire fizikailag és lelkileg is nagy teher az éjjel-nappali permanens munka, harc a betegek és a szakma életbenmaradásáért. Sajnos nagyon kevés társra találunk ebben a küzdelemben. A szakma jelenlegi vezetője évekil küzdött azért, – sajnos nem kevés haragost szerezve magának – hogy szakmánk megközelítőleg elérje azokat a feltételeket az új klinikai elhelyezésben, melyhez más szakmák már a beköltözéskor hozzájutottak. Például energiájának jó részét olyan, látszólag nevetséges problémák kötötték le, mint pl. megszerezni a traumatológiát is jogosan megillető kubaturát, azaz ne legyen dohányzó emberekkel teli büfé, az akkor még Traumatológiai Önálló Osztály igazgatására kijelölt területen, vagy telefonközpont a hallgatók oktatására szánt helyiségünkben. Saját anyagi erőforrásainkból kellett megteremteni a betegfogadásra alkalmas korszerű Baleseti Állomást, és annak gépparkját, pl. a gyors diagnosztikát biztosító labor automatákat, mozgatható UH készüléket, a Baleseti Állomásra telepített mobil rtg. készülékeket stb.

Emellett a klinika vezetője olyan szakmai irányvonalat honosított meg és képvisel jelenleg is a baleseti sebészetben, mellyel – nemegyszer forradalmi volta miatt – itthon néha nehezen, de külföldön többszörösen bizonyítottan bátran kiállhatunk. Az utóbbi 11 évben Dr. Sándor László vezette a Traumatológiai Osztályt, mely igen göröngyös úton, de végülis eljutott odáig, hogy jelenleg Traumatológiai Klinika néven működhet. Ennek a sikernek az elérésében oroszlánrésze van szakmai vezetőnknek.

A klinika orvosai 2 évvel ezelőtt, rektor úr jelentésében – az akkor érvényben lévő szabályok szerint – a megmérettetés részeként 14, kontra 2 arányban szavaztak bizalmat Sándor tanár úrnak.

Nem értjük, hogyan fajulhatott idáig a helyzet viszonylag rövid idő alatt szakmailag kiváló emberek között, bár bizonyos jelek arra mutatnak, hogy külső befolyás eredménye, többszörösen hamis információk adása a jelenlegi, mindenki számára áldatlan állapot.

Ez a levél a Traumatológiai Klinika dolgozói többségének egyetértésével született.

Reméljük, hogy kiállásunk jelenlegi vezetőnk mellett a tisztelt Egyetemi Tanács klinikánkkal kapcsolatban hozott döntéseinek bölcs megítélésére kerül.

Szeged, 1994. április 28.

A levelet aláírók:

Dr. Barabás Dezső	egyetemi tanársegéd
Dr. Bartha László	egyetemi tanársegéd
Dr. Berki Sándor	egyetemi tanársegéd
Dr. Bozó Attila	klinikai orvos
Dr. Dorotovics Szabolcs	klinikai orvos
Dr. Furák József	klinikai orvos
Dr. Horváth Attila	egyetemi tanársegéd
Dr. Kincses László	klinikai orvos
Dr. Nacsai István	egyetemi adjunktus
Dr. Nagy Péter	klinikai orvos
Dr. Sarungi Martin	klinikai orvos
Dr. Süveges Gábor	egyetemi tanársegéd
Dr. Szekszárdi István	klinikai orvos
Dr. Török László	egyetemi tanársegéd
Dr. Varga Endre	egyetemi adjunktus

* * * * *

MI A VÉLEMÉNYED AZ EGYETEM AKTUÁLIS BOTRÁNYÁRÓL? – hangzott el a kérdés és íme néhány a válaszokból.

IV. oh. évf. lány: – Hogy le akarják mondatni a rektort? – Előbb vizsgázom nála, majd azután nyilatkozom. Szeretném látni milyen közlelrol, mert nem ismerem, az az igazság még sosem beszéltem vele.

IV. gyh. fiú: – A rektornak koordináló szerepet kellene betöltenie és nem egyszemélyben dönteni az egyetem problémáiról. Ez, sajnos most nem így van. Azt hiszem a diákoknak ehhez nem sok közük van, mert olyan kevés beleszólási joggal rendelkezünk, hogy teljesen mindegy mit gondolunk, akarunk, szeretnénk. Különben azt is meg kell gondolni, hogy ha el is érjük, hogy megüresedjen a rektori szék ki lenne alkalmasabb a betöltésére, jobban járnánk-e.

- V. oh. fiú: – Nem nyilatkozom.
- VI. oh. – Azt hiszem, ez az egész kampányhadjárat többet árt, mint használ az egyetemünknek. Néhányan igazán szilenciumba vonulhatnának.
- V. gyh. fiú: – Nézd, én nem látok bele a dolgaiba, lehet, hogy szükség volt a televíziósadásokra meg a többi ilyen ügyre, amiről hallani lehet. Ezt ő tudja, ő látja jobban. Amit én látok rajta, az hogy borzasztóan cinikus és semmibe veszi az embert, főleg ha diák (hát még ha gyógyszerész!). Van egy csomó konkrét dolog amiben nem értek vele egyet, no de hosszú lenne mindet felsorolni és nem látom persze az érem másik oldalát. Inkább csak a benyomásomat mondanám el: úgy érzem, olyan mintha sarokba lenne szorítva. Mindenre képes és féltő, hogy gondolkodás nélkül odacsap.
- V. oh. lány: – Sajnos nem tudom, hogy ezen a rektori tájékoztatón mi hangzott el, azt sem tudom, hogy az ellene emelt vádak mennyire igazak, jogosak. Becsülöm Sándor tanár urat, hogy ilyet mert csinálni, de talán egy kicsit túlzásba vitte. Szerintem ez a botrány semmiképp sem tesz jót az egyetem hírnevének. Valahogy finomabban kellett volna, mert biztos vagyok benne, hogy ennek a híre sokfelé eljut és lejáratja az egyetemet. Másrészt, nem tudom, hogy lehetne célt elérni, ha nem lenne ekkora publicitása.
- III. gyh. lány: – Ott voltam ezen a legutóbbi rektori tájékoztatón, de nem sok értelme volt. Egyáltalán nem a kérdésekre válaszolt.
- I. oh. lány: – Nem tudom, csak azt hallom, amit a többiek mondanak, én még új vagyok ahhoz, hogy kiforrott véleményem legyen a dolgokról.
- V. oh. fiú: – Szerintem nevetséges, hogy ilyen botrányra fajult. (külföldi) Intelligens emberek ott vitatkoznak a tévében, mint a kisgyerekek. Egy ilyen bizalmatlansági indítvány, még ha nem is adtak hitelt neki, elgondolkoztatja, „meginogtatja” az embereket.
- V. oh. lány: – Kirúgott!!!
- IV. oh. fiú: – Nem szeretem a rektort. Veszélyes: minden döntését meg tudja magyarázni, nagyon okos. Azonkívül meg túl cinikus.
- IV. gyh. lány: – Kicsik vagyunk mi, hogy beelássunk ezekbe a dolgokba. Meg nincs is összehasonlítási alapunk, hogy milyen is lehetne egy rektor vagy milyennek kellene lennie.
- I. főisk. fiú: – A rektor kihasználja azokat a jogi kiskapukat, kerülőket, amit a Statutum megenged. Nem a csillárok és cadillac itt a fő gond.
- II. gyh. lány: – Épp időszerű volt, hogy kiugorjon egy ilyen botrány.
- III. oh. fiú: – Azt tartom furcsának, hogy mind a két fél ugyanarra a Statutumra hivatkozik és meg is találja benne az igazát. Jól meg lehet szerkesztve!
- IV. oh. fiú: – Engem annyira nem érdekel, de az biztos, hogy nem lenne ekkora visszhangja, ha nem volna igazság a vádokban.

VI. oh.

- A hallgatók számára a nyugodt légkörű egyetem lenne a legfontosabb - korábbi hagyományainkhoz híven. Ebben a mai zűrzavaros rendszerben - ahol legtöbbször a rektort hibáztatják - véleményem szerint nem teljesen tiszta a másik oldal sem. Fel kellene tenni nekik is a kérdést; anarchiát vagy nyugodt munkát kívántok?

- N.

Pályázati felhívás

egyetemi doktori ösztöndíjra

A Debreceni Orvostudományi Egyetem Általános Orvosi Kara az Országos Akkreditációs Bizottság által elfogadott programjaival folytatja az egyetemi doktori fokozat (PhD) megszerzésére felkészítő szervezett továbbképzést.

A szervezett képzés ideje három év, melynek kezdete 1994. október 3. A képzés egyéni tanterven, kutatási terven alapul és az alábbi témákban fog történni: Molekuláris és sejtbiológia: A sejtek jelátviteli mechanizmusának tanulmányozása. Immunológia. Mikrobiológia és farmakológia. Biofizika: Membránbiofizikai kérdések és vizsgálómódszerek. Élettan és neurobiológia: Ingerlékeny sejtek és sejthálózatok morfológiai, neurokémiai és funkcionális sajátosságai fiziológias és kóros körülmények között. Experimentális és klinikai haematológiai és haemosztázis. Sejt és molekuláris biológia: Sejtek és szövetek molekuláris működésének tanulmányozása ép és kóros körülmények között.

A doktori képzésre felvett jelöltek számára a felsőoktatási törvény nappali tagozatos hallgatói jogviszonyt és ösztöndíjat biztosít. A felvételt nyert hallgatók a DOTE Doktori Tanácsa felügyeletével és a témavezető kutatók irányításával végzik tevékenységüket.

A meghirdetett pályázatra való jelentkezés feltétele: megfelelő szűkegyetemi oklevél, ill. diploma (orvos, fogorvos, gyógyszerész, okleveles vegyész, fizikus, stb.) és megfelelő idegennyelv ismeret.

A pályázatokat 1994. május 30-ig kell benyújtani a választott téma szerint illetékes program vezetőjéhez a DOTE megfelelő tanszékén. A pályázat benyújtása előtt az adott téma témavezetőjével ill. programvezetőjével szükséges konzultálni. A felvételi meghallgatáson (előreláthatólag június 5-15. között,) a jelöltnek be kell mutatnia egyetemi leckeönyvét és diplomát, ill. szakdolgozatát, annak írásos bírálatával együtt.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

- A pályázó személyi adatait;
- A pályázó szakmai önéletrajzát;
- Az egyetemi leckeönyv abszolutóriumát, az oklevél, az idegennyelvtudást bizonyító dokumentumok másolatát;
- A korábbi diákköri munkák dokumentációját;
- A diplomamunka címét, témáját, bírálatait;
- Esetlegesen már megjelent tudományos munkákat;
- Választott kutatási téma címét és témavezetőjét;
- Csatolhatott korábbi témavezetője írásos ajánlását.

A felvételi azaz a jelölt pályázatának elfogadásáról a DOTE Doktori Tanácsa a benyújtott pályázat és a felvételi meghallgatások alapján dönt, melynek eredményéről a pályázókat haladéktalanul értesíti.

Jelentkezési felhívás Doktori (PhD) képzésre

A Pécsi Orvostudományi Egyetem jelentkezési lehetőséget hirdet az 1994–97. közötti időszakban folytatható képzésre a PhD fokozat megszerzéséért.

Egyetemünk az Orvostudomány, Biológia tudomány és Kémia tudomány ágazataiban kapott akkreditációt 8 programcsoportba szervezett elméleti és gyakorlati képzésre, melyet az 1993. évben megkezdtünk. A második csoport oktatása 1994. szeptemberében indul.

Szándéknyilatkozatokat a jelentkezésre 1994. május 30-ig lehet az egyetem rektori hivatalához eljuttatni, az egyetemi diploma adatainak, a középszinten ismert idegen nyelvnek, és a választandó programnak megjelölésével. A jelentkezőknek részletesebb tájékoztatást küldünk és felvételi elbeszélgetésre várjuk őket június első felében. A felvett doktoranduszok hallgatói jogviszonyba kerülnek, 36 hónapon át (jelenleg) 14.000,-Ft netto havi állami ösztöndíjat és esetleg kollégiumi ellátást kapnak.

Szívesen fogadunk érdeklődőket minden egyetemről, főiskoláról, az orvostudomány és alaptudományainak valamennyi szakágazatában megszerzendő PhD fokozatokra.

A POTE PhD programjai

Orvostudomány

Molekuláris pathológia

dr. Kellermayer Miklós

Molekuláris pathológia

dr. Kellermayer Miklós

Tumorsejtek pathomorfológiájának vizsgálata. NK sejtek: ontogenezis, funkció, pathomorfológia

dr. Kelényi Gábor

A reprodukció immunológiai vonatkozásai

dr. Szekeres Júlia

A reprodukció immunológiai vonatkozásai

dr. Szekeres Júlia

Az immunológia alapjai

dr. Németh Péter

Klinikai immunológia bőrgyógyászatimegbetegedésekben

dr. Schneider Imre

Bakteriális fertőzések molekuláris pathogenezeise

dr. Emődy Levente

Idegtudományok

dr. Lénárd László

Elméleti és gyakorlati felkészítés a központi idegi és humorálisszabályozások multidiszciplináris kutatására

dr. Lénárd László

Neuroendokrinológia és neurohisztológia

dr. Sétáló György

Kísérletes neurológia

dr. Gallyas Ferenc

A vékonybél és a máj szerepe a farmakonok eliminációjában normál és patológias (diabetes, hiperglikémia) körülmények között

dr. Fischer Emil

5. évfolyam 5. szám

A vékonybél és a máj szerepe a farmakonok eliminációjában normál és pathológiás (diabetes, hiperglikémia) körülmények között	dr. Fischer Emil
Gasztrointesztinális mukoza: a károsodás mechanizmusai és a védelem lehetőségei	dr. Mózsik Gyula
A gyermekkori diabetes mellitus epidemiológiája, immunológiája	dr. Soltész Gyula
A gyermekkori diabetes mellitus epidemiológiája, immunológiája	dr. Soltész Gyula
Daganatok molekuláris epidemiológiája	dr. Ember István
Biológia tudomány	
Biokémia és molekuláris biológia	dr. Sümegi Balázs
Molekuláris és celluláris biokémia	dr. Sümegi Balázs
Funkcionális fehérjedinamika vizsgálja biofizikai módszerekkel	dr. Somogyi Béla
Ras proto-onkogenek szerepe a jelátvitelben	dr. Szeberényi József
Fehérje szerkezet és működés	dr. Belágyi József
Kémiai tudomány	
Biológiailag aktív vegyületek szintézise és alkalmazása	dr. Hideg Kálmán

PÁLYÁZATOK

Az OMFB az alábbi három témában adott ki pályázati felhívást:

1. Az Európai Közösségek Bizottsága a COPERNICUS '94 akció keretében pályázatot hirdetett a közép és kelet-európai országok, valamint a szovjet utódállamok számára a tudomány és technológiai terén történő együttműködés támogatására. A melléklet tartalmazza a megpályázható témaköröket. Bővebb felvilágosítás a Rektori Hivatalban.

Pályázati határidő: 1994. június 6.

2. Rendelkezésünkre bocsátotta a NATO 1994. évi rendezvénytáráját, valamint az 1994. évi NATO ösztöndíj lehetőségeket.

3. Az Akadémiai Értesítő 1994. április 15-i számában tette közzé az OMFB felhívását magyar-francia, (határidő 1994. május 30.), valamint magyar-német (határidő 1994. június 15.) kormányközi tudományos és technológiai együttműködés keretében kutatási/fejlesztési projektek megvalósításához szükséges kutatócserék támogatására. A pályázati feltételek az Értesítőben olvashatók. A lehetőségre felhívjuk a német kapcsolatokkal (Halle, Greifswald stb.) rendelkező intézetek figyelmét.

A körlevél kiadásával párhuzamosan az OMFB-tól megkértük a pályázati formanyomtatványokat.

A Szervezőbizottság értesítette Egyetemünket az 1994. szeptember 11-18. között Kassán (Szlovákia) rendezendő „Third Central European Summer School of Immunology” c. rendezvényről. A jelentkezési lapokat 1994. június 1-ig lehet beküldeni. Preferenciát élveznek a 36 éven aluli jelentkezők. Jelentkezési lap és bővebb felvilágosítás a Rektori Hivatalban.

TÁJÉKOZTATÓ

svédországi szakmai kapcsolatról

1994. április 19-24. között a Főiskolai Kar delegációja (Prof.Dr. Helembai Kornélia, dr. Pogány Magdolna és Vincze Fekete Judit) látogatást tett a Jönköpings-i Hälsohögskolan-on.

A főiskola egészségügyi és szociális szakemberek képzésével foglalkozik alap-postgraduális és PhD képzés keretében a következő szakterületeken:

- gerontológiai szaknővér
- általános nővér, közösség ápoló
- fogászati asszisztens
- belgyógyászati nővér
- alkalmazott terápia nővér
- fizioterapeuta
- gyógyászati segédeszközök gyártó technológus
- kutató nővér
- szociális munkás

A delegáció megismerkedett a Főiskola szerkezeti felépítésével, az egyes képzési formák curriculumával és a végzetek által ellátandó szakterületekkel. Átfogó képet kaptunk a svéd egészségügyi és szociális ellátási rendszerről.

A delegáció feladata volt egy hosszútávú együttműködési megállapodás előkészítése is az alábbi területeken:

- Magyar oktatók részvétele svédországi kurzusokon;
- svéd oktatók részvételével work shop szervezése Szegeden;
- kutatási együttműködés;
- svéd oktatók által tartott kurzusok szervezése a főiskolai és egyetemi hallgatók részére;
- közös pályázatok előkészítése.

dr. Pogány Magdolna
főiskolai docens
főigazgató helyettes

REFLEX

Megkövetem magam. Mélységében és szélességében. Mélységében: mind fel, mind le. De leginkább fel. Ott, ahol óhatatlanul és jószándékomtól függetlenül tanárokat sértettem meg. Mert hogy manapság ezt mondják nekem. Már mint a sértés tényét.

Az elmondottakat visszavonhatnám, de úgy érzem, részben igazat nyilatkoztam. Persze természetesen, hogy az általam elmondottak csak kiragadott példák lehettek, önállóan, környezetüktől megfosztottan tán meg sem állják a helyüket. De letagadni a ténytet legalább olyan hiba, mint a teljes egyetemre általánosítani.

Megsérteni nem állt szándékomban senkit, nem is stílusom. Tehát, ha olvassa ezt a néhány sort, Tisztelt Tanár Nő/Úr, remélem elhiszi nekem, hogy személy szerint nem Önre gondoltam, mikor a velem készült interjúban az oktatás milyenségét és hogyságát bátorítottam kritizálni. Ugyanakkor ez egyetlen ember, hallgató véleménye volt, s nyilvánvaló, hogy egyetlen véleményből messzemenő következtetéseket levonni nem szabad. Még ha ez egy felelős beosztásban lévő hallgató véleménye is.

Hiszen lehet, hogy nem is volt igaza. Oktatásunk színvonalának emelkedése érdekében kívánom, hogy így legyen.

Papp István

DIÁKOK A TUDOMÁNYÉRT

A Pro Renovanda Cultura Hungariae Alapítvány szakalapítványának célja: a felsőoktatásban kiemelkedő tudományos teljesítményt elért fiatalok alkotó, tudományos tevékenységének segítése.

Pályázatot lehet benyújtani az alábbi területekre:

- egyéni és csoportos hallgatói kutatómunka támogatására;
- bel- és külföldi tanulmányutakon, konferenciákon való aktív részvétel forringszámláinak (részvételi díj, utazás, szállás) támogatására;
- hallgatók közreműködésével készült tudományos publikációk megjelentetésének támogatására.

Pályázhatnak: a felsőoktatásban dokumentáltan eredményes tudományos tevékenységet végző hallgatók. A Pro Scientia-éremet elnyert fiatalok kedvezménye, hogy a végzést követő naptári évben még pályázhatnak.

A pályázati anyagnak tartalmaznia kell: a kutatási terv rövid (legalább 1, legfeljebb 3 oldal terjedelmű) összefoglalását, a pályázó szakmai életrajzát, tudományos előéletét (munkáinak jegyzékét), szakértői ajánlásokat, továbbá részletes költségtervet. Amennyiben konferenciára, külföldi tanulmányúthoz kér támogatást, a dokumentumokat (pl. előadása, poszter kivonatát, annak elfogadását, a konferencia tematikáját, a meghívót) is mellékelje.

A pályázat benyújtásának határideje: folyamatos, azonban az elbírálás évente két alkalommal történik, áprilisban és októberben. A szakkuratórium a szeptember 30-ig beérkezett pályázatokat októberben értékeli.

A pályázatokat pályázati úrlapon 2 példányban gondosan kitöltve, a szükséges mellékletekkel kiegészítve tudják csak elfogadni.

Pályázati űrlap igényelhető az alapítvány titkárságán: 1146 Budapest, Ajtósi Dürer sor 19-21., személyesen a recepción vagy postai úton, nagyalakú (A/4-es) felbélyegzett válaszborték visszaküldésével. A pályázattal kapcsolatban érdeklődni lehet az alapítvány titkárságán telefonon: 1423-913.

SZOTE BARÁTI KÖR HÍREI

A Bács-Kiskun megyei TATAHÁZÁN 1994. március 19-én kitűnően szervezett tudományos-szakmai konferencia megrendezésére került sor, melyen az Egyesületünk tagsága és meghívott kollégák, vendégek vettek részt.

A szervezésben és az előkészítésben a BARÁTI KÖR Elnöksége, az „EGÉSZSÉG MEGŐRZÉSÉÉRT ALAPÍTVÁNY”, a Magyar Ált. Orvosok Tudományos Egyesülete, a SZAB Alapellátásban Dolgozó Orvosok Munkabizottsága, valamint a Bács-Kiskun megyei Áll. Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat működött közre.

„A FÁJDALOM ÉS SZENVEDÉS ENYHÍTÉSE” c.

Tudományos Konferencia megnyitásakor Prof.SIMON MIKLÓS a BARÁTI KÖR Elnöke örömmel üdvözölte a nagy létszámú, közel 250 fős értekezletet, - köszöntötte GYULAY ENDRE megyés püspököt, a konferencia védnökét, - Prof.TELEGDY GYULA akadémikust, a SZAB elnökét, Dr. BALOGH SÁNDOR min. fősztályvezető-helyettest, a MAGTE főtitkárát, - Prof.

PAPP GYULA akadémikust, a SZOTE rektorhelyettesét, – a SZOTE egyetemi tanárait, – a Csongrád megyei és a Bács-Kiskun megyei tiszti főorvosokat, valamint a helyi önkormányzat Polgármesterét.

Akadályoztatása miatt, Dr. FARKAS LÁSZLÓ államtitkár, köztársasági megbízott levélben köszöntötte a konferencia résztvevőit, amit Dr. Morva László c. egyetemi docens, főorvos, az elnökség tagja olvasott fel.

A zsúfolásig megtelt új Sportcsarnokban a SZOTE hazai és európai hírnű professzorai a fájdalom csillapítás és enyhítés lehetőségei témaköréből kitűnő előadásokat tartottak a különböző diszciplínák aspektusából.

Prof. PAPP GYULA akadémikus moderálta a konferenciát – elősegítve a szakmai kérdések többirányú megközelítését.

Prof. BODOSI MIHÁLY a fájdalom idegsebészeti vonatkozásait taglalva felhívta a figyelmet a sebészeti beavatkozások néhány fontos feltételére nevezetesen: – A beavatkozás legyen szelektív, – ne befolyásolja a fontos élettani funkcióit, ne ártson az afferens rostoknak és elminálja a fájdalomigert továbbító „E” rostokat.

Prof. LENCZ LÁSZLÓ a fájdalomcsillapítás gyógyszeres lehetőségeit ismertette, – a modern eljárások közül kiemelte az epidurálisan adagolható opioidok alkalmazását, a nyújtott hatású helyi érzéstelenítést és a szubkután történő tartós fájdalomcsillapító adagolást. Az egyéb eljárások közül érdekes volt hallani a soft-laser akupunktura, a fizio- és pszichoterápia jó hatásáról.

Prof. VÉCSEI LÁSZLÓ a fejfájást elemezte, kiemelve a kórisme megállapításának fontosságát a hatékony terápia alkalmazásához.

Prof. MÉSZÁROS TAMÁS az izületi fájdalmak kezeléséről tartott előadást, felhívta a figyelmet a nem mindig indokolatlan alkalmazott szteroidkezelés veszélyeire.

Dr. HERCZEG JÁNOS egyetemi docens Endometriosis és dysmenorrhoea címmel egy mindennapos nőgyógyászati panasz pathomechanizmusáról és a kezelés lehetőségeiről tartott igen tanulságos és színes előadást.

A konferencia hallgatói számos kérdést tettek fel, amire az előadók részletes választ adtak.

A konferencia megnyitása előtt és a szünetben poszter kiállítás és a jelentős számú GYÓGYSZER KÉPVISELETI-i kiállításon sokrétű és gazdag információval látták el az érdeklődőket.

A konferencia második részében a 28 házi orvos által készített poszter bemutatása és szakmai értékelése, hozzászólás és válaszadás következett, amit a jelenlévők érdeklődéssel hallgattak.

Dr. MATEJKA ZSUZSANNA OEBP főosztályvezetője a gyógyszer választék és a gyógyszerártámogatás lehetőségeiről, a külföldi gyógyszerek áráról tartott igen részletes tájékoztatót, amit szintén nagyon aktív hozzászólások követték.

A jól előkészített szakmai programokat és a kitűnően szervezett tudományos konferenciát Prof. PAPP GYULA akadémikus záróbeszédében méltatta, kiemelve a professzorok kitűnő előadásait, a

5. évfolyam 5. szám

poszter kiállítást, a Társadalom Biztosításról nyújtott tájékoztatót, valamint a gyógyszer készítményekről szóló kiállításokat.

Megköszönte a hallgatóság aktivitását a Tataházi önkormányzat POLGÁRMESTERÉNEK a rendezvény támogatását és nem utolsósorban a BARÁTI KÖR Elnökségének és személy szerint Dr. MORVA LÁSZLÓ c. egyetemi docensnek a szervezés terén végzett kiemelkedő munkásságát.

A SZOTE BARÁTI KÖR Elnöksége ismét bebizonyította, hogy vidéken is lehet és indokolt tudományos konferenciákat rendezni, mert az ALMA MATER és a volt tanítványok, valamint az Egyesülettel szimpatizálók közötti kapcsolattartás egyik legjobb és leghasznosabb módszere, amit tovább kell fejleszteni, hasonlóan mint azt OROSHÁZA, KISKUNHALAS, KALOCSA, GYULA és most a TATAHÁZA-i rendezvény során tettünk.

Ezúton is köszönetünket fejezzük ki a Szent-györgyi Albert Orvostudományi Egyetem, a társzervek és a gyógyszer-képviselőknek, melyek lehetőséget és anyagi támogatást nyújtottak az egésznapos és fogadást is biztosító tudományos rendezvényhez.

Szeged, 1994. május 16.

Dr. Morva László
c. egyetemi docens, főorvos
elnökség tagja

Dr. Herczeg János
egyetemi docens
SZOTE BARÁTI KÖR
titkára

SZOTE HÍREK SZOTE HÍREK SZOTE HÍREK

- Dr. LÁSZLÓ ARANKA 1994. május 24-27. között Helsigörben (Dánia) Nemzetközi PKU phenylketonuria Symposiumon előadással vett részt. A kiutazási költségeket, a szállásdíjat és kongresszusi részvételi díjat az angol SHS tápszergyár német képviselője (Dr. Brehl) fedezi. A symposiumon Dr. Soltysiak Janina adjunktus poszterrel szerepelt.

- Dr. NAGY ERZSÉBET egyetemi docens a Központi Klinikai Mikrobiológiai Laboratórium mb. vezetője 1994. március 7-20. és május 1-14. között az Országos Ösztöndíj Tanács támogatásával 2-2 héten át utazott Spanyolországban és Svédországban mikrobiológiai témakörben.

- A SZOTE Központi Klinikai Mikrobiológiai Laboratórium meghívására Prof. GIUSEPPE BOTTA az Udine-i Egyetem Mikrobiológiai Tanszékének vezetője tartott előadást a SZAB székházban 1994. május 25-én „Application of molecular biological methods in clinical microbiology with special regard to the diagnosis of virus infections” címmel. A két intézet közös kutatási programban állapodott meg.

- Az MTA Orvosi Tudományok Osztálya dr. CZIGNER JENŐ professzort az „Onkológiai Bizottság” tagjává delegálta.

- A gégerák terápia 120 éves Billroth halálának 100 éves centenáriuma alkalmából rendezett „II. Gégerák Világkongresszuson” (Sydney, Ausztrália), Magyarországot dr. CZIGNER JENŐ professzor képviselte, aki két kerekasztalba kapott meghívást. A kongresszust követően látogatást tett a Sydneyben a „Prince of Wales” Hospital egyetemi Fül-Orr-Gége-klinikáján, majd Aucklandban (Új-Zéland) meghívás alapján megtekintette a fejnyaki daganatok ellátásában ott folyó team-munkát.

- A Fül-Orr-Gégeklini-
káról dr. CZIGNER JENŐ
egyetemi tanár, dr.
SZABADOS ÉVA egyete-
mi adjunktus és dr. KISS
JÓZSEF GÉZA tudomá-
nyos főmunkatárs, TÓTH
FERENC fizikus, PhD
hallgató részt vettek és elő-
adásokat tartottak a Német-
országban Bad Kissingen-
ben megrendezett XX.
Neurootological and Equi-
liobriometric Society
(NES) Kongresszuson.

- Dr. ROVÓ LÁSZLÓ
klinikai orvos részt vett
Prágában, az 1994. április
7-9. között megrendezett
„Rhinoplasty Course”-on.

- Dr. CZIGNER JENŐ
egyetemi tanár meghívott
vendégként részt vett és
előadást tartott a Német
Fül-Orr-Gége- és Fej-Nyak
Sebészeti Társaság 65. évi Nagygyűlésén, 1994.
május 14-18. között.

- Dr. TÁLASI LÁSZLÓ a SZOTE II.sz. Bel-
gyógyászati Klinika orvosa 1994. április 13-án ma-
ximális pontszámmal védte meg „A fehérféjefoszfori-

láció szerepe a szívizom adrenerg válaszában szabá-
lyozásában” című kandidátusi értekezését.

- Dr. VÉGH MIHÁLY a SZOTE Szemészeti
Klinika tanársegéde 1994. május 9-14. között a ma-
gyar-görög tudományos és technikai együttműködés
keretében Athénben, a Hellenic Anticancer Institute

- Az Orvosegyetemek Szakszervezeti Szövetsége május 11-én tar-
totta ülését, ahol a munkahelyi- és egészségügyi pólélékkel kapcsola-
latosan levelet fogalmazott meg a Népjóléti és a Művelődésügyi mi-
niszter úrnak, amelyet az alábbiakban közlünk:

Tisztelt Miniszter Úr!

*Az Orvosegyetemek Szakszervezeti szövetsége az EDDSZ-el karöltve
aktívan részt vett a munkahelyi-egészségügyi pólélékkel kapcsolatos
előzetes egyeztető tárgyalásokon. Most viszont megdöbbenéssel
tapasztaljuk, hogy az orvosegyetemek elméleti intézeteinek
illetménypótlékára pénzügyi forrás nem áll rendelkezésre. Ez súlyos
feszültségek forrása az elméleti intézetekben dolgozó diplomások,
asszisztensek és klinikai laboratóriumok dolgozói között.*

*Az előbbieket teljes körűen a pólélékben való kimaradása több orvos-
egyetemen felháborodást váltott ki, sztrájkhangulatot eredményezett, mely
aláírásokkal támogatott levél formájában a Miniszter Úrhoz is eljutott.*

*Az orvosegyetemek számára elfogadhatatlan, hogy az érvényes
jogszabályok nem egyformán vonatkoznak minden közalkalmazottra,
nevezetesen a Kjt 72. §-nak illetménypótléka nem jár minden egészségre
ártalmas munkahelyen dolgozó számára.*

*Figyelembevéve az orvosegyetemek jelenlegi és sajnálatos
alárendeltségét a Népjóléti és a Művelődési Minisztériumnak, követeljük a
soron kívüli intézkedést az orvosegyetemek munkahelyi pólélékának
teljeskörű és haladéktalan kifizetése érdekében, a két minisztérium
együttműködését, nem pedig egymásra áthárítva a felelősséget.*

Dr. Bánfalvi Gáspár
SOTESZ titkár

Illés József
OSZSZ soros elnök

dr. Niedetzky Antal
POTESZ elnök

Dr. Thurzó László
SZOTESZ titkár

Dr. Tomcsányi István
OTESZ elnök

dr. Francia István
DOTESZ titkár

szemészeti osztályán tanulmányozta a plasztikai és
rekonstrukív sebészeti módszereket, saját eredmé-
nyeiről előadás formájában számolt be.

- Dr. VÉGH MIHÁLY a Szemészeti Klinika ta-
nársegéde a New York Academy of Sciences tagja
lett.

● ● ● ● ●

- Dr. GRUBER NOÉMI egyetemi adjunktus (SZOTE II.sz.Belgyógyászati Klinika) 1994. május 12-én sikeresen védte meg „Pharmacologiai terheléses vizsgálatok ischaemiás szívbetegségben” című kandidátusi értekezését.

● ● ● ● ●

- Dr. Mádl Ferenc művelődési és közoktatási miniszter felkérte, dr. SZÉL ÉVA főiskolai tanárt, hogy vegyen részt az Orvos-egészségügyi Felsőoktatás Bizottság munkájában.

● ● ● ● ●

- A SZOTE Pharmacologiai Intézet Tudományos Diákköréből HÖHN JÓZSEF VI.éves hallgató a SZOTE kiküldetésében részt vett a lengyelországi Gdanskban 1994. május 13-14-én megrendezett Nemzetközi Diákköri Konferencián. Az endotélium eredetű relaxáló faktor témakörben végzett munkája a poszter szekcióban első díjban részesült (témavezetője: Dr. Pataricza János, egyetemi adjunktus). A konferencia egyik érdekes és követendő újítása volt, hogy a kiemelkedő témakörök szerzőit - mint Höhn Józsefet is - a társelnöki funkció betöltésére is felkérték. Egyetemünk diákköri konferenciáin is bevezethetnénk, hogy az idősebb diákkörösök ill. a megelőző években díjazottak részt vennének a zsűri munkájában.

● ● ● ● ●

- Dr. TELEGDY GYULA akadémikust az International Brain Research Organization Nemzeti Bizottsága a bizottság társelnökévé, valamint az International Neuropeptides Society a társaság alapító tagjává választotta.

● ● ● ● ●

- Dr. SZÉL ÉVA főigazgatót dr. Róna-Tas András akadémikus, az Országos Akkreditációs Bi-

zottság elnöke felkérte arra, hogy vegyen részt az Akkreditációs Bizottság Orvostudományi Szakbizottságának munkájában. A megbízás 1996. december 31-ig szól.

● ● ● ● ●

- A Pro Concordatia Lovagrend délmagyarországi prefektúrája (Dr. Keszthelyi Béla) két darab oxigenerátort ajándékozott a SZOTE Vértranszfúziós Állomásnak.

● ● ● ● ●

- Dr. BOROS MIHÁLY egyetemi adjunktus (Kísérletes Sebészeti Intézet) hazaérkezett 18 hónapos osaka-i tanulmányútról, amelyet a Japán Nemzeti Kardiovaszkuláris Központ Kutatóintézetében töltött.

● ● ● ● ●

- Dr. MÁDL FERENC művelődési és közoktatási miniszter, a Felsőoktatási és Tudományos Tanács Elnökeként felkérte Dr. DUX LÁSZLÓ rektorhelyettest, hogy vegyen részt a Tanács Orvos-egészségügyi Felsőoktatási Bizottsága munkájában. A megbízás 1994.04.01-től 1996.09.01-ig tart.

● ● ● ● ●

- A Magyar Tudományos Akadémia nívódíjjal tüntette ki a Dr. FAZEKAS TAMÁS - Dr. SELMECZI BÉLA - Dr. STEFANOVITS PÁL által szerkesztett „A magnézium forrásai és jelentősége az élővilágban.” című monográfiáját. A díj ünnepélyes átadására áprilisban került sor az Akadémián.

● ● ● ● ●

- Dr. GODÓ GYÖRGY az alábbi habilitációs előadásokat tartotta 1994. május 9-én a SZOTE Szülészeti és Nőgyógyászati Klinika tantermében:

„A női meddőség vizsgálata és kezelése” és
„Management of infertile couples”

Felelős szerkesztő: HRICZU (KOZEL) ANITA
Szerkesztőség: 6722 SZOBOED, SZENTHÁROMSÁG U. 5. TEL.: 310-530/4
Számítógépes tördelés és tipográfia: SZOTE ORVOSI INFORMATIKAI INTÉZET
Készült a SZOTE Házj Nyomdájában
Vezető: NAGY JÁNOS
Törzsszám: 442/1994

K I V O N A T

Az 1994. április 26-án 14 órakor az Oktatási Épület Tantermében megtartott K ü l d ö t t k ö z g y ű l é s j e g y z ő k ö n y v é b ől

Dr. Fráter Loránd

Igen Tisztelt Küldöttközgyűlés!

Előre is elnézésüket kérem, húsz oldalra sikerült a beszámoló vázlata. Viszont lehetőség van megfelelő időben kitapsolni.

Az utolsó Küldöttközgyűlési rektori beszámoló 1992-ben volt, tehát 1993-ban lett volna esedékes, azonban időközben bekövetkezett változások, úgy mint a Felsőoktatási Törvény, Közalkalmazotti Törvény, az új Munkatörvénykönyve megjelenése, illetve az azok elhúzódo végrehajtási utasításai, hozzákapcsolódó rendeletek lassú megjelenése sokszor még máig sem tiszta jogi szabályozása nehezítette a Kollektív Szerződés megkötését is és a Statutum módosítás előkészítését is. Ezért halasztottuk a Küldöttközgyűlést mostanáig. Dombi tanár Úr bevezetőjében hivatkozott arra, hogy a Felsőoktatási Törvény néhány olyan fogalmat, amit a mi Statutumunk használ, úgy mint Küldöttközgyűlés, Tanári Testület nem ismer. Én szeretném előre bocsátani magam részéről mind a Küldöttközgyűlést, mind a Tanári Testületet egy helyénvaló és működtetendő testületnek gondolom el, de természetesen az ezzel való döntés a Küldöttközgyűlés joga.

Beszámolót utólag a múlt év szeptemberében a tanévnyitón adtam. Azt is úgy kezdtem, hogy 1992 decembere óta eltelt időszak mozgalmas, feszültségekben bővelkedő, de visszatérítve bátran mondhatom, eredményes időszak volt. A korábbi évek kemény munkájának a gyümölcsei kezdenek beérni, egy átlagosan, tehát egy elég alaposan eladósodott egyetemből, egy erőteljesen fizetőképes egyetem lettünk. Az ország egyik legirigyeltebbben levő felsőoktatási intézményévé, az egyik legmagasabb bérszintet kínáló egyetemé, még akkor is, ha ez a bérszint szubjektíve is és a jogos elvárásokhoz viszonyítva is még mindig nagyon alacsony. Nagyon fontos az is, hogy a komoly személyi mozgások ellenére munkahelyeink túlnyomó többségét sikerült megőrizni. Csak egy friss élményt hadd mondjak el. Az elmúlt héten, vagy hetekben jártam Halle-ban, ahol az ottani Biokémiai Intézet vezetője mondta el, hogy intézetének hetven tagjából a változás után hét maradhatott meg, a többinek felmondtak. Hát azt gondolom, ehhez viszonyítva nálunk egészen más helyzet van. A személyi mozgások elsősorban a létszám-stopp bevezetésével viszonylag fájdalommentesen történtek és az így felszabaduló létszámokat is jórészt új profilokra való átcsoportosításokra használtuk fel. Nem fordult elő tudomásom szerint, hogy indokolt esetben, megfelelő múltal és anyaggal rendelkező jelentkezőt ne tudtunk volna bárhova felvenni, természetesen az egyetemi prioritások mindenkor szemelött tartásával. Ma már nemcsak külföldi vendégprofesszorok meghívását engedhetjük meg magunknak, az egyetem képes és szeretne mintegy 1.200 amerikai dollár ösztöndíjat fizetni azon oktatóinak, kutatóinak, akik elsősorban a számítógépes betegnyilvántartás, számítógépes könyvtári munka, számítógépes képanalízis és képtovábbítás, illetve családorvoslás, klinikai immunológia, magatartástudomány területén erre megfelelő előképzettséggel és elhivatottsággal rendelkeznek, és e területen szerzett ismereteiknek az egyetem működésbe való integrálásáról elképzeléssel bírnak. Kérem vegyék ezt olyan hirdetésnek, amelyre várom a konkrét jelentkezéseket.

Az eredményes létszámgazdálkodás jóvoltából sikerült megújítani a központi gyakornoki rendszert, lehetőséget teremtve a legképzettebb hallgatóknak az egyetemen maradásra. Mód nyílt háziorvosi rezidensek és Ph.D. hallgatók felvételére is. Ugyanakkor nyilvánvaló, hogy az egyetemi utánpótlás elsősorban más intézmények által hozzánk képzésre küldött fiatalokból kell, hogy verbuválódjon a jövőben, mert így a hallgatóként elért eredményeken túl a válogatáshoz a gyakorlati és tudományos teljesítményt is figyelembe tudjuk venni. A sokszor súlyosnak minősített létszám gondokat jól jellemzi az az eset, amikor egyik szervezeti

egységünk egy gondnok és egy raktáros beállítását kérte és bár csak egy fő alkalmazására kapott engedélyt, utóbb mégis azt kérte, hogy azt az egyet is csak hat órában foglalkoztathassa. Tényleges gond azonban még mindig a háromműszakos nővérállások területén van, itt általában száz feletti a jelentkező hiányában betöltetlen állások száma. Bérpolitikánkat a központi, sokszor ellentmondó, vagy teljítéletlen rendelkezések nagyon megnehezítik. Idén is lenne saját anyagi lehetőségünk bérfejlesztésre, de ezt a jogszabályok nem teszik lehetővé. Ezt azzal fogjuk kompenzálni, hogy az év végi 13. havi bér mellett Semmelweis-napi jutalmat is fogunk fizetni. Egyébként 1992. június 1-je óta sajátságos bérfejlesztéseink évi 60 millió forintot tesznek ki. A Közalkalmazotti Törvénynek megfelelő besorolások és emelések megtörténtek, a kötelező pótlékokat kifizettük. Az újabban, a Kormány által bejelentett emelések visszamenőleges hatállyal kerülnek majd kifizetésre, de ezen a téren a pillanatnyi helyzet minisztériumi és egészségbiztosítási pénztár szintjén annyire kaotikus, hogy bővebbet nem tudok mondani.

Az idén lezárult a legutóbbi két év gazdálkodásának Népjóléti Minisztériumi vizsgálata. Szabálytalanságot nem találtak. Az Állami Számvevőszék a kormány megbízásából valamennyi egyetemen több hónapos vizsgálatot végzett, amennyire a többi egyetemek anyagát ismerem, a rólunk szóló jelentés a legpozitívabbak egyike. Mint ahogy az annak idején rektori programom összeállításakor már előre látható volt, az Egyetem fejlődésének kulcskérdése a gazdálkodás kérdése. Nyilvánvaló, hogy a szükséges változtatások végrehajtása mind a Gazdasági Igazgatóságon, mind - főleg a betegellátó intézetekben - komoly szervezeti és személyi változtatásokat igényel és ez rendkívül nagy bizonytalansággal és ellenérzésekkel jár, de nincs más választható utunk. Kicsit szégyellem, de tény, hogy ezen a téren olyan kórházak is megelőztek bennünket, mint pl. a békéscsabai, amit szintén nem régen volt alkalmam meglátogatni. A felzárkózás érdekében a további lépéseket a lehető legsürgősebben meg kell tennünk. Sajnos a megfelelő szakemberek még mindig hiánycikknek számítanak vagy szinte megfizethetetlenek. Az Egyetem vezetése érzi az egyetemen belüli feszültségeket és bizonytalanságokat és érzékeli az erre rájátszani kívánó gerjesztő tényezőket is, mégis - úgy gondolom - nem vállalható fel kevesek kényelmének és megszokott életrendjének a megóvásáért a többség állásának és bérének kockáztatása. Teljesen értelmetlen dolog arra várni, hogy bizonyos személycserékkel a fokozott követelményszint egyszer és mindenkorra a múlté lesz.

A vezető pártok politikusai mind nyilatkozataikban, mind személyes beszélgetéseink során leszögezték, a felsőoktatási a jövőben is mindenképpen a prioritások között marad, az európai színvonal és minőség elérése az ország létérdeke. Az országnak minden téren minél jobb szakértőkre van szüksége. Nem lehet tehát arra számítani, hogy lazíthatunk a választások után, sőt több kezdeményezés, jobbító ötlet kell, amiből idáig sajnos nagyon kevés érkezett el az egyetem vezetéséhez. Mind oktatóinktól, mind hallgatóinktól a munkaidő jobb kihasználását, színvonalasabb tevékenységet várunk a jövőben is. A jelenlegi követelményszintnek bizonyos mértékig eleget tenni nem tudók, de egyetemi karrierre érdemes klinikusaink számára létrehoztuk a klinikai főorvos státuszt és a klinikumban nem túl jól teljesítőnek kutató munkát magas szinten végzők előtt pedig nyitva áll a tudományos pályafutás lehetősége is. Ezt csak azért mondom, mert ismeretes a Felsőoktatási Törvény elég szigorúan intézkedik ezekben a kérdésekben.

Ennek az egész további menetnek az egyik alapvető feltétele a körülményekhez képest nyugodt, politikai csatározásoktól lehetőleg megkímélt helyzet, amit úgy érzek egyetemünkön adva van. Megítélésem szerint Magyarország a környező államok között és egyetemünk a vele összevethető egyetemek között viszonylagosan jó helyzetben van és továbbra is főleg rajtunk múlik, hogy hogyan lesz ez a későbbiekben. Engedjenek meg néhány szót az oktatásról.

Az Általános Orvostudományi Karon ma már rendelkezésre állnak és ki is értékelték a fakultatív tárgyak oktatásának első tapasztalatait és folynak a szükséges módosítások. Eredménnyel mutatkozott be a gyógyszeres terápia, e téren tulajdonképpen gondot az oktatói utánpótlás területén érzek. A klinikai labor diagnosztika hangsúlyt fektet a hétköznapi gyakorlat bemutatására, ami hétköznapi gyakorlat ma már az automaták használatát jelentik. A családorvoslás területén végre kezd kiépülni az az oktatói bázis, amelyik ezt a nagyon fontos tárgyat megbízhatóan tudja vezetni. A természetgyógyászat konkrét formákat igyekszik nyújtani a túl filozofikus korábbiakhoz képest. Az immunológia még mindig túlságosan

elméleti jellegű, klinikai immunológiára viszont jelentkezőket várunk, hisz elvben ilyen osztály vagy intézet megindítása is indokolt lenne. Mint ismeretes, elég jó eredményekkel indult az elsősegélynyújtás, ahol a gyakorlati képzés érdekében a Mentőszolgálat alaposabb bevonását tervezzük. Jól indult az oktató bábuk bevonása a gyakorlatba, ezt a próbálkozást tovább bővítjük. Igyekszünk az oktatás gyakorlati jellegét fokozni és a magánpraxisban, a családorvosi gyakorlatban alkalmazható technikákat igyekszünk a hallgatókkal gyakoroltatni, akiknek sajnos még mindig csak kisebbik része érzi ezeknek a kérdéseknek a fontosságát. Eredménynek tartom, hogy sikerült kidolgozni, egy öt éven keresztül húzódozó humán vonulat oktatásának tematikáját, amelyik a filozófián, általános etikán kívül a szociológiát, magatartástudományt és általános pszichológiát, közgazdasági, jogi ismereteket, orvosi etikát, orvosi pszichológiát foglal magába és nyilván ehhez kapcsolódik a társadalomtudományi tanszék átszervezése a Népegészségügyi Tanszék keretei közé. Nyelvoktatás területén elég nagy vihart váltott ki a hallgatóságnál az, hogy a diploma kiadását a nyelvvizsga meglétéhez kötjük. Hallgatlanak minősítették ezt a dolgot. Ez valóban hallatlan, tudniillik legmesszebbre vagy legközelebbre a JATE-n van ugyanez a gyakorlat már. Mint ismeretes a Lektorátus új helyre költözött és működését az elnyert igen nagy támogatási pályázati pénzek segítik. Sikerült megvalósítani, hogy végzős orvostanhallgatóink mindegyike egy-egy Merck Manualt kap végzéskor. Ez egy 2.800 oldalas gyakorlati, szemléleti kézikönyv és azt hiszem érdemes lenne ebben az esztendőben lépéseket tenni annak irányában, hogy a gyógyszerészhallgatók is hozzájuthassanak egy Merck Indexhez, hátha hasznukra lesz. Valamennyi hallgatónk számára jutányos áron megvásárolható az Orvostudomány. Mint ismeretes új tanszékek vannak alakulóban, ilyenek az Onkoterápia, Családorvoslás és a Gyógyszerésztudományi Karon a Gyógyszeranalitika Tanszék, új helyiséget kapott az Orvosi Genetika, új klinika létesült - a Traumatológia - és új tanszék, az Orvosi Informatika. Oktatással kapcsolatos a szigorló év tevékenységének fokozottabb ellenőrzése, amely a kórlapírás bevezetésével kezdődött meg. De innen szeretném a rossz hírt tudatni a hallgatókkal, hogy fokozódni fog az orvostanhallgatóknak a napi osztályos munkába való komolyabb bevonása, melynek ösztönzése érdekében az érintett klinikák gyakornoki létszámával ezentúl szigorúbban fogunk bánni. A Gyógyszerésztudományi Karon megindult a klinikai és kórházi gyógyszerismeret, biotechnológia, ipari gyógyszergyártás, gyógynövények ipari feldolgozásának oktatása, javult az informatikai, jogi és közgazdasági képzés. Főiskolai Karunk ugyancsak jól alkalmazkodik a megnövekedett igényekhez és lehetőségekhez. Megindult a diplomás ápolóképzés, erősödött az oktatói gárda és főleg ezen a karon nagyon nagy lehetőségek látszanak a különböző tanfolyamok megszervezésében, mint fizioterápia, gyógymasszázs, dietetika, ezek valószínűleg a jövő esztendőben akár angol nyelven is megindulhatnak. Az ő oktatásuk helyiséggigényét sikerült azzal megoldani, hogy megszereztük a Balfasori épület további három szintjét erre a célra. Az oktatási feltételek javítása terén a Lektorátus új helyre költözését és felújítását már említettem, Sebészeti Klinika tantermének akusztikai javítása megtörtént, a Szemészeti Klinika tantermének felújítása folyamatban van, a Térítési Képzési Titkárság majdnem teljesen elkészült. Az Orvosi Informatikai Intézetben számítógépes kabinetek állnak a hallgatóság rendelkezésére, a Klinikai Kémiai Laboratóriumban a hallgatói gyakorlatokra automatákat állítanak be, a Radiológiai Klinikán minden hallgatói csoport számára egy egységes képanyagot állítottak össze és egyáltalán egészséges változások vannak az Anatómián, Biokémián, Biológián, Igazságügyi Orvostani Intézetben és remélem, hogy a konkrét példák nem fedik le a teljes spektrumot és a hozzászólásokban további érdekességeket fogunk megtudni.

Az oktatással kapcsolatos hír, hogy az Egyetemi Tanács legutóbbi ülésén megtárgyalta, de nem fogadta el az új Tanulmányi- és Vizsgaszabályzatot, ennek kulcskérdése az óralátogatás kötelező vagy nem kötelező volta volt egyrésztől, másrésztől a kibukás lehetőségének lazítása vagy szigorítása. Én úgy érzem ezen a téren a vizsgáztatók felelősségére egy kicsit jobban kellene adni. Másrészt pedig teljesen világos az is, hogy a hallgatók érdekeltségi viszonyai ma még sajnos maguk a hallgatók előtt sem világosak. Ezt szomorúan mondom akkor, amikor Görögországban azt tapasztalom, hogy hallgatók és szülők egyaránt teljesen világosan látják azt, hogy ma már nekik nagyon érdekük törekedni arra, hogy nem görögországi szintű ismereteket, hanem ha tetszik az a bizonyos közös európai nívót kell megcélozni. Mert a jó Isten tudja, hogy végzés után hol fog állást kapni, és elég kis valószínűséggel a saját országában. Én nagyon nagy nyomatékkal szeretném ezt annak a nagyon kevés számú

hallgatóknak a lelkére kötni, akik itt jelen vannak. Ettől függetlenül hallgatóink külföldi látogatásainak lehetősége szélesebb körű, mint valaha volt. Az orvosegyetem iránt a hazai hallgatók érdeklődése csökkent, tehát tulajdonképpen megoldódóban van az a gond, hogy több hallgatót vegyünk-e fel, vagy kevesebbet, hiszen a mai társadalmi környezetben a közgazdasági- és jogi diplomák azok, amelyekkel igazából pénzt lehet keresni, az orvosi- és gyógyszerészi mind jövedelem, mind társadalmi presztizs szempontjából veszített értékéből. A külföldi érdeklődés ezek a diplomák iránt stagnál, de az adott hallgatói létszámon belül a minőség szerencsére javul. Másrészt itt szeretném felhívni nagyon nagy nyomatékkal elsősorban az egyes szervezeti egységvezetők figyelmét arra, hogy egyetemünk lehetőségei jelenleg a térítéses részképzések, ráképzések, továbbképzések, egyáltalán térítéses hazai és külföldi szakképzés területén látszik kihasználatlannak. És ez lenne az a terület, ahol a klinikum tudna pénzt keríteni magának, hiszen tudjuk, hogy a pályázatok általában az elméleti intézeteknek kedveznek. Én azt gondolom, hogy egyetemünk képes lenne, hogy felvállalja a laborasszisztens képzést, röntgen asszisztens képzést, megfelelő ultrahang továbbképző tanfolyamokat, endoszkópos továbbképző tanfolyamokat vagy akár akupunktúrás kurzust vagy egyebeket tartson.

Áttérve a kutatás és tudományos életre, az e téren elhangzott mindenféle borulató prognózis ellenére az elmúlt évben egyetemünket három tudományszakon - orvostudományból, biológiából és kémiából - tudományos fokozat odaítélésére jogosították és ennek alapján egyetemenként akreditálták. A tudományos doktori, vagy közismertebb nevén Ph.D. programok pályázatai közül nyolcat fogadtak el. Egy jelentős számú Ph.D. hallgató felvételére is komoly anyagi támogatás elnyerésére van lehetőségünk. Jelentős számú Ph.D. hallgatónk van (elnézést kérek a korszerűtlen kiejtésért ma jobb körökben "péhádé" hallgatóknak hívják magyarosan). Igyekszünk megoldani a jogbizonytalanságot, ami a Ph.D hallgatók éppen adott körülményeik és az ígéretek között vannak. Ezt idáig még mindig sikerült megtenni. Dr. Papp Gyula vezetésével más felsőoktatási intézetekből meghívott akadémikusok részvételével megkezdte működését a Habilitációs Bizottság, elkészült a Habilitációs és Tudományos Doktori Szabályzat. Az elméleti intézetek fejlesztésére költségvetési támogatásból, egyetemi tartalékból, egyetemi bevételekből és a devizás pénzekből az eddigieknél jóval több pénzt tudunk osztani, egyidejűleg azzal, hogy az egyenlősi elosztás helyett pályázati módszerre tértünk át, ami eddig igen sikeresnek bizonyult. Természetesen az elosztás így nem egyenletes, főleg oda adtunk idáig pénzeket, ahol új profil vagy új vezető jelentkezett. Különböző pályázatokon elnyert pénzeszegekről sajnos nem kaptam meg az összeállítást, nem tudok részletes tájékoztatást adni. De itt említem meg azt, hogy az idei FEFA pályázatoknál már csakis az egyetemi-, regionális koncepcióba illeszkedő pályázatokat fogadják el. Megújulóban van a tudományos diákköri munka és megváltozott formában halad tovább remélhetőleg a kibontakozás irányába az egyetemi tudományos ülések munkája is.

Tetszik, nem tetszik, második éve az ország második legtöbbet publikáló intézménye vagyunk, az összes egyetemi és akadémiai kutató intézetet beleszámítva. 1993-ban Papp Gyula professzor személyében újabb akadémikust kapott az egyetemünk, ezzel nagyon hosszú idő után újra két levelező tagunk van egyszerre. Csillik professzor Eötvös Koszorút kapott és úton van tudomásom szerint a következő Eötvös Koszorú is. Az elmúlt évben Szent-Györgyi díjjal ismerték el Papp Gyula professzor és Dux László professzor tevékenységét és Széchenyi díjat kapott Bernáth professzor - hogy csak a legkiemelkedőbbet említsem. A tudományos együttműködés a Szegedi Biológiai Központtal tovább erősödött, kutatói közül egy fő a mi professzorunk lett és további hasonló lépésekre is lehet számítani. Az SZBK szakmai kvalitásaival, műszerparkjával sokban tudja támogatni a nálunk folyó kutatásokat, egy bizonyos csúcstechnológiákhoz való hozzáférésünk biztosított. A JATE-val való kapcsolatunk nyitott, sokat kezdeményeztünk feléjük, de kevesebb sikerrel, mint az SZBK-val. Elismertségünket jelzi a szeptemberben megtartott Szent-Györgyi Centenárium nagy nemzetközi látogatottságával, a résztvevők tudományos színvonala és a rendezvény igen pozitív visszhangja. Számos vendégprofesszor oktat nálunk, jelenleg egyidejűleg éppen három, közülük az idei Szent-Györgyi professurát elnyert Antoni Martonosi amerikai biokémikus.

Betegellátás vonatkozásában komolyabb fennakadás vagy ellátási zavar nélkül zártuk az 1993-as évet. Ezt a nagyon egyszerű mondatot csak azokkal a sajtóhírekkel kellene ütköztetni, amelyekben olvashatták, hogy x kórháznak a Tejipari Vállalat nem szállít tejet, mert nem

fizetett, stb. Pénzhiány miatt beteg nem maradt ellátatlanul, sőt jól kivettük részünket a háború sújtotta szomszédos országok megsegítéséből is. A város és az Egyetem közötti megállapodás részleteinek kidolgozása Dobozy professzor úr jelenlétében jelenleg folyik. A Szegedi Kórházzal, a Szegedi Gyermekkórházzal és oktató kórházainkkal kiegyensúlyozott kapcsolatunk van. Bevezetésre került az egyszer használatos vákumcsöves vérvételi rendszer, sikerült szélesíteni az egyszer használatos előre sterilizált eszközök egyszer használatos voltának körét. Ápolást könnyítő berendezések elég szép számmal érkeztek Egyetemünkre részint ajándékból, részint saját vásárlásunkból, a légpárnás ágyat, betegemelőt, fürdetőkészüléket említeném, továbbá azt, hogy az ápolási igazgatási rendszer gyakorlatilag teljeskörűvé vált és ez sokat segített abban, hogy a betegellátó intézmények ápolási tevékenysége, tisztasága, a nővéri munka szervezettsége javult. A nővérképzések határozottabban körvonalazódnak és nemsokára beindul számukra is a diplomás ápolóképzés. A betegszállítási rendszer átalakítása tolószékről a mentőautóra folyamatban van. Pillanatnyilag a mentőautók számának gyarapodásától és a rendelkezésre álló mentősök számától függően a rendszer természetesen akadozik, de azt hiszem ez szervezési kérdés. Rádiós diszpécser szolgálat van kiépülőben és az emberi erőforrást pedig - azt ígérte Dobozy professzor úr - helyre fogjuk rázni, hogy tényleg tegyék is a munkájukat. Orvosaink mindenkori elérhetőségét személyhívó rendszer kiépítésével oldjuk meg. A betegellátásba történő új eszközök beszerzését segítik a Népjóléti Minisztériumi pályázatok, ahol éppen amiatt, hogy a reánk jutó kötelező részt viszonylag könnyen tudjuk biztosítani, elég nagy számban veszünk részt, így egyharmad áron jutunk ezekhez a berendezésekhez. Gyakran szerepelünk a Medicor pályázatokon is és féláron kapjuk a kapnivalókat és vannak ipari támogatások is, amikor kipróbálásra kapunk ingyen eszközöket. Most éppen a Medicor ajánlott fel egy 2-3 millió forintos kéziműszer csomagot azzal, hogy be akarják bizonyítani, hogy nem csak utólérték, hanem meg is haladták a konkurrenca színvonalát, amire egyébként már vannak bizonyítékok. Ugyancsak féláron kaptunk tőlük műtőasztalt is, jószándékuk bizonyítási és a későbbi vásárlások reménye fejében. Az országban mi vezettük be azt a gyógyszeradagolási rendszert, amely a gyógyszeradagolás reformjának átszervezésével, gépesítésével olyan jelentős megtakarításokat eredményezett, hogy gyógyszerellátottsági gondjaink a hatalmas áremelkedések ellenére sem voltak és nemsokára számítógép vezérli ezt az adagolást. Ahhoz, hogy ez jól működjön a számítógépes betegnyilvántartó rendszernek is működnie kell, amihez a hálózat gyakorlatilag teljes egésze, a terminálok túlnyomó része és a szoftver rendelkezésre áll. Itt megint csak zárójelben jegyzem meg, hogy ilyen rendszer még az Egyesült Államokban is csak elvétve áll rendelkezésre. Többek között a Mao Klinika áll nagyon messze attól, hogy ilyen rendszere legyen. A pontszám alapján történő finanszírozás előbb-utóbb ráveszi az osztályokon dolgozó orvosokat is arra, hogy működtessék is ezt a rendszert. A hálózati jelleg elsősorban a klinikák és a Központi Kémiai Laboratórium és a Radiológiai Klinika részlegei között van rendszeresen kihasználva. 1993. október 12-én került átadásra a Nemzetközi Diagnosztikai Központ, amelyben közép-európa jelenleg legkorszerűbb izótóp, CT és magrezonanciás készülékek működnek, jelentősen javítva az Egyetem és a régió diagnosztikai tevékenységének színvonalát és átbocsátó képességét. Ugyanakkor állt üzembe szintén a legkorszerűbbek közé tartozó Művese Állomás, kiváltva a középkori viszonyok között működő régit. Október 26-án adtuk át a Pulcz utcában a régi Idegklinika helyén az új Neuro-Pszichiátriai Rehabilitációs Osztályt, amelynek tevékenysége máris érdeklődést keltett. Elkezdte tevékenységét az új Egyetemi Gyógyszertár és egyidejűleg megkezdődött a régi Gyógyszertár helyére egy szabad forgalmú patika kialakítása. Ünnepeyes keretek között átadásra került a Női Klinikán kialakított új helyiségekbe telepített "After Loading" készülék, amely testüregi daganatok helyi besugárzására szolgál. Befejezéséhez közeledik a daganatos betegségek korszerű kezelésére szolgáló berendezések telepítése a Radiológiai Klinikára és a hozzá tartozó kibővített onkoterápiás osztály kiépítése és felszerelése a Szemklinika épületében. Egyelőre kényszermegoldásként átmenetileg két helyre telepítve indul a Családorvosi Intézet kialakítása, ezzel egyidejűleg megindult az új intézet tervezése is, amely a pozitív családtervezés megvalósítását lehetővé tevő Humán Reprodukciós Központot, vagy ismertebb nevén a lombikbébi programot is magába foglalja majd. Folyik az új klinikai tömbben az sebészeti nephrológiai osztály kialakítása, egy ultrahangos kötőberendezést beszerzését is megkíséreljük. A Lektorátus kiköltözésével lehetőség nyílt a Szemklinika bővítésére és új ortoptikai kontaktlencse laboratórium kialakítására és beindítására. Tetőtér beépítéssel bővült, illetve bővül a Központi Kémiai Laboratórium, amelynek erőteljes

automatizálása folyamatban van. A lehetséges vizsgálat centralizáció olcsóbb és minőségileg garantált színvonalú laboratóriumi vizsgálatok elvégzését teszi lehetővé. A Bőrgyógyászati Klinikán elkészült a mai igényeknek megfelelő kiépítésű és felszereltségű égési osztály. 50 %-os egyetemi hozzájárulással a II. Belklinikán új nagyteljesítményű ultrahang készülék beszerzésére került sor. A Sebészeti Klinikán új szívsebészeti műtőt építettek ki. A költségvetés szűkösségére vonatkozó panaszok ellenére mind több klinika ismeri fel a költségkímélő gazdálkodási módszerek bevezetésének fontosságát és tesz lépéseket a hatékonyabb tevékenység felé. Ez a fejlődés egyenetlen és néhol visszas is, hiszen vannak olyan klinikák, ahol a kizárólagos visszafogással próbálkoznak. Ez nyilvánvalóan nem járható út. A teljesítmény gondos könyvelésének komoly anyagi kihatása van. Itt a pontrendszerre gondolok és az egyetlen igazi út a számítógépek sürgős használatba vétele, hiszen százmilliókról maradhatunk le. A betegellátás javítását szolgálja, hogy megkezdjük a betegélelmiszeri rendszer rekonstrukcióját, az egyedi tálcás élelmiszer adagolást, a betegeknek új étkező, írólapos éjjeli szekrények beszerzését. Az átállás folyamatosan, ahogy az anyagi eszközeink engedik klinikáról klinikára történik. Közös irányítással az ott dolgozó gyógytornász hálózat kiépítését kezdtük meg minden klinikán. Szociális munkást állítunk be az Egyetemre, a betegek szocializációjának elősegítésére. Megkezdjük a gyógytornászhoz hasonló klinikai pszichológusi hálózat kiépítésének kidolgozását is.

Az Egyetem szociális juttatásai közül a továbbiakban is rendelkezésre állnak a lakásépítési támogatások és a munkabérek az anyagi lehetőségek és a jogszabályi előírások szerint. Megkötöttük a Kollektív Szerződést és elindítjuk a Fonyódi üdülő rekonstrukcióját. Mivel ez egy nagyobb munka lesz, hogy addig is valami történjék, az ott tönkrement csónakokat újjal pótoljuk.

Universitas tárgyában egy elég nagy fordulat állt be a közelmúltban, kormányrendelet alapján megkaptuk, tehát a Szegedi Universitas Egyesülés megkapta a volt szovjet laktanya kezelői jogát. Ez sajnos egyelőre inkább gond, mert nem vagyont jelent, nem tulajdont jelent és csak eszmei hányadot jelent, de hát még mindig jobb, ha van valamink, mintha nincsen semmi. Az Universitas tevékenységek közül a telefonközpont valósult meg többé-kevésbé olyannyira, hogy az ígéretek szerint nemsokára - fél év múlva - telefonkönyv is lesz. A számlázás már lehetséges, a bevásárlás, tehát az, hogy a városból direkt a melléklet lehessen kapcsolni, pillanatnyilag tudomásom szerint a MATÁV miatt nem lehetséges. A nyelvi- és könyvtárfejlesztési közös pályázatok nagyon eredményesek voltak anyagilag, reméljük szellemileg is azok lesznek. A Szegedi Universitas tagintézményei között egyelőre még nincs meg a hatékony együttműködéshez szükséges egyetértés és a JATE-val való együttműködési próbálkozásaink - Társadalomtudományi Intézet, Lektorátus, Testnevelés vonatkozásában - sem a várt eredményekkel jártak, így azokat egyelőre nem erőltetjük. Jól alakul viszont az SZBK-val való kapcsolat. Az együttműködés bővítését csakis a kölcsönös előnyök és a teljes egyenjogúság alapján, illetve annak tekintetbe vételével tudom elképzelni, hogy ki milyen hozományt visz a házasságba. Az elmúlt évi Universitas igazgatói tevékenységem során mindenesetre sikerült egy olyan telepítési, fejlesztési elgondolást kidolgozni, ami a JATE kivételével valamennyi érintett számára, valamint a város és a régió, illetve a főhatóságok számára is elfogadható, illetve elnyerte a tetszésüket. A mi saját fejlesztési elképzeléseinket a továbbiakban is ehhez fogjuk igazítani.

A soron levő fejlesztési elképzelések közül megvalósulóban van a Sárkány Szállóban egy - elnézést a számot nem tudom teljesen pontosan, de azt hiszem 34 férőhelyes - meglehetősen igényes nővérszálló kialakítása. Az onkoterápiás centrum lassan 100 millió forintos többletköltséggel, többletkiadással jár. Ennek az az oka, hogy egy teljesen előkészítetlen beruházást örököltünk, amelynek csak a gépei voltak, illetve csak azokat kaptuk meg. Gazdasági Igazgatóságon zajlik a Munka- és Bérügyi Osztály, illetve a Pénzügyi Osztály átszervezése és számítógépesítése és nagyon szükséges egy komoly informatikai csoport kialakítása is ott, folyamat-tervezéssel, üzemszervezéssel egybekötve. A Szemészeti Klinika tanterem felújítása tovább folyik, megkezdjük a Kollégium Hungaricum helyiségeinek kialakítását a Semmelweis Kollégiumban. Tervezés alatt áll egy, a hallgatók és dolgozók igényeit egyaránt kiszolgáló korszerű, igényes fitness centrum kiépítése a Jancsó Kollégiumban és ezzel párhuzamosan a testnevelés oktatás átszervezése is. A Klinikakert további rendezése és szépítése szintén ennek az évnek a feladata. A Morvay kazánügynek végleges lezárultával, egy

elnyert svájci pályázat alapján, új veszélyes hulladék megsemmisítő létrehozását kezdhethük meg. Pillanatnyilag még vitáink vannak az Önkormányzattal és a Vízügyi-, illetve Környezetvédelmi hatóságokkal, de nagyon bízom benne, hogy ez nem húzza nagyon sokáig a kérdést.

Elkezdődött, - illetve pontosítok - ebben az évben is folytatódott az osztott keret teljesítményarányoshoz közelítő átalakítása. Sok vitával és lassan folyik ez az átalakítás, de talán előre haladunk. A későbbi, vagy hosszabb távú fejlesztési tervek kidolgozásának előfeltétele az egyetemi telekre rendezés végrehajtása. Meg kell néznünk, hogy mi az amink van. Ebből, mit kell hosszútávon megtartanunk, mi az ami felesleges, gondolok arra pl. búzaföldünk van, a Vásárhelyi sugárúton nagyon is cserealkalmas telkünk és előbb-utóbb a Kossuth Lajos sgt-on is szabadulnak fel telkeink, illetve ingatlanaink. És meg kell néznünk azt is, hogy miket kell megszerezni, milyen telkeket, vagy ingatlanokat ahhoz, hogy észszerűen fejlődjön az Egyetem. Itt gondolok az Indóház környékére, a Tisza L. krt.-i foghíjtelekre, amit a Fogklinikának tervezünk, illetve a Bánomkert sori kis telkekre. Zajlik a mosoda, konyha, nyomdatechnika működtetési rekonstrukciója, a konyhák összevonása, a mosodában az alacsony hőmérsékletű mosáshoz szükséges technikai fejlesztések előkészítése, illetve valamennyi vállalkozási formáknak a kidolgozása.

Fel kell sorolnom azt is, hogy mik nem valósultak meg. Nem valósult meg, de tervezési szakban van a Bors ház felújítása, ugyanis az eddigi tervek nem bizonyultak használhatónak, át kell tervezetni az egészet. Nem valósult meg a feladatarányos létszám megállapítása, de közben életbelépett teljesítmény-finanszírozás ebbe az irányba mozdítja a dolgokat. Nem valósult meg még a naprakész gazdasági információ, bár sokat javult a helyzet mind az adatok pontosságát, mind a hozzáférhetőség idejét illetően, de megoldást csak a gépesítés és az átszervezés után várhatunk. Az egyes nagyobb egységek energia fogyasztás mérése szintén nem valósult meg még, részint műszaki gondok, részint pénzügyi forrás hiányában. Szégyellem, de nem sok eredményt értünk el a nem dohányzás politikájában, itt megint az a bánatom, hogy nemcsak a POTE, de ugyancsak a már említett Békéscsabai Kórház is megelőzött bennünket. És nem valósult meg egy jó kétirányú információs rendszer. annak ellenére, hogy a SZOTE Napló tulajdonképpen működik. A Postszinaptikus potenciál is működik már, bár újabban olyan hirdetésújságnak néz ki. A SZOTE Naplóban egy alkalommal volt látható reflexrovat elhalt és jelenleg a folyosói pletykák éltetik az egyetemet, ami szerencsére azt jelenti, hogy van bőven idejük a dolgozóknak.

Milyen fejlesztéseket tervezünk? Első helyen a kubatúra bővítésével, tehát az épület és ingatlan szükséglet biztosításával kell foglalkoznunk. Többször szó volt már az elméleti tömb és az új műtői tömbökről, ezek tervezés alatt vannak és a Népjóléti- és Művelődési tárca egyaránt támogatja azt, hogy ezek az anyagok bekerüljenek a felsőoktatás fejlesztéséről szóló törvénybe. A családorvosi rendelőintézet tervezés alatt áll, amelyet az előbb is említettem, és ami a humán reprodukciós központot is magában foglalja majd, erre Népjóléti Minisztériumi ígéretünk van. Itt természetesen zárójelben meg kell jegyezzem azt a köztudott tény, hogy a jelenleg funkcionáló minisztérium ígéretét említem minden alkalommal. Fejlesztési igényként adtam be az 1200 férőhelyes aulát, a régi klinikai tömb reditalizációját, ami szorosan kapcsolódik a két új tömbhöz, a Fogorvostudományi Kar épületét, a Gyógyszerésztudományi Kar bővítését, a Főiskolai Kar bővítését a Balfasori épület további szintjének megszerzésével, az Egyetem Könyvtár bővítését már harmad ízben, de most már a Művelődésügyi Minisztérium ígéretet tett rá, hogy megkapjuk. Hasonlóan ígéretet kaptunk arra ugyancsak a Művelődésügyi Minisztériumtól, hogy a DÉLÉP Sportpályát is megpróbálják megszerezni nekünk. Igényként szerepeltetjük a kollégiumok felújítását és jónak látnák egy közös Eötvös Kollégium létrehozását a szegedi felsőoktatási intézmények számára. Az új tárgyak oktatásának kubatúra fedezetét, egy belvárosi ingatlan megvásárlását is tervbe állítottam. Nem titok, hogy a valamikori MÁV Nevelőotthon megszerzésére gondolok itt. A fenti és egyéb elképzeléseket ez év júniusáig részletesen kidolgozva el kell juttatni a Művelődésügyi Minisztériumhoz. Természetesen eredményes fejlesztést csak jól összehangolt felsőoktatási és városi elképzelések, tisztázott finanszírozási rendszer, stabil jogi szabályzás, áttekinthető tárcafelügyelet, az egyetemek tulajdoni viszonyainak, illetve gazdálkodásának egyértelmű jogi szabályzása alapján lesz majd lehetséges. Tervezzük még továbbá az anyagbeszerzés és raktározás, leltározás, selejtezés központosítását, komputerizálását és nagyon bízom abban,

hogy alkalmas pályázatot is találunk erre. A karbantartás javítását, a gyorsszolgálat kialakítását - ami tulajdonképpen megindult - a szolgáltatások számlázását, az ellenőrzés szigorítását, esetleg külső ellenőrök bevonásán át a tervszerű korszerű megelőző karbantartást. Jelenleg vizsgálják a dolgozói élelmezés színvonalát és azt, hogy mi - a véleményem szerint nem igazán jó minőségű - étel javításának a feltételei. Az esetleges többletköltségeket az egyetem átvállalja.

Előbb-utóbb meg kell, hogy csináljuk az oktatás és a betegellátási költségek szétválasztását. Feltétlenül törekednünk kell arra, hogy mielőbb létrehozzunk a jogszabályok adta lehetőségek között egy olyan egyetemi alapítású és érdekeltiségű egyszemélyes Kft-t, melynek vállalkozói és nyereségorientált tevékenységi jogköre van. Az oka ennek az, hogy egy ilyen létre kellene hozni a veszélyes hulladék megsemmisítő, a nyomda, a kollégium működtetése. A fitness centrum működtetése is érzésem szerint szerencsésebben megoldható így. Lehet hogy pénzügyileg hasznosabban a KK munkákat ebben a formában működtetni és így tovább, nem akarok a részletekbe belemenni. Már most meg kell kezdjük az Egyetem lehetséges szolgáltatásainak piacutatását, tehát azt, hogy kórháznak, rendelőintézetnek milyen laborvizsgálatot, milyen egyéb vizsgálatot tudnánk felkínálni úgy, hogy nekik ne legyen értelmes azt ott párhuzamosan megvalósítani. Ugyancsak meg kell valamikor valósítsuk - amit idáig nem sikerült - egy valamiféle érdekeltégi alapon működő műszerbörze kialakítását és természetesen mindazokat a fejlesztéseket, amiket az elhangzottak mellé a Küldöttközgyűlés még javasolni fog.

Nem mehetek el szó nélkül amellett, hogy érthető módon nőtt a munkajogi perek és egyáltalán az egyetemmel összehozható pereknek a száma. A munkajogi pereket - már legalábbis azokat, amiben magam is, mint munkáltató érintett vagyok - általában megnyertük, vagy megegyezéssel zárultak, illetve valamilyen egyéb az Egyetemre kedvező megoldás született. Orvosellenes perek közül jelenleg - ahogy hazafelé jövet a rádióban hallottam - három van folyamatban egyetemünkön. Valamennyi esetben törekszünk a megegyezésre, de az a gond, hogy az Egyetem, mint jogi személy a klinika vagy az inkriminált beavatkozást végző orvos helyett szakmai kérdésben nem foglalhat állást. Mindaddig, amíg átfogó jogi szabályzás nem történik, én a magam részéről az Egyetem régi dolgozóinak is nagyon ajánlom az egyéni felelősségbiztosítás megkötését az ilyen megegyezéseknek a finanszírozása érdekében és egyidejűleg nagyon nyomatékosan kérem azt, hogy mindenki a tőle telhető legnagyobb gondossággal végezze az orvosi tevékenységet, mert mint a világ többi országában a gyakorlat mutatja ezek a perek tovább fognak számban növekedni.

Tisztelt Küldöttközgyűlés! Ezután a nagyon hézagoss és hiányos, de azért gondolom elég hosszadalmas összefoglaló után általánosságban azt mondhatom, vagy merem mondani, annak ellenére, hogy néhányan komolyan bírálják az elmúlt években folytatott vezetői tevékenységet, én a magam részéről nem sok szégyellni valót látok az eddigi munkában. Hiszen az egyetemen nem volt és ma sincs különösebb politikai csatározás, megindult szerintem érzékelhetően és távolról is, más egyetemekről is felismerhetően a szellemi pezsgés, ez ma elsősorban az alaptárgyakat, elméleti tárgyakat, illetőleg azok egy részét érintik, de nagyon bízom abban, hogy ez itt nem fog megállni. Az elmúlt három év alatt, mintegy másfél milliárd forint beruházást sikerült eszközölnünk az Egyetemen. Összehasonlításként annyit tudok mondani, hogy az új klinikai tömb került ennyibe. Ennek bő egyharmad része állami támogatásból, de költségvetésen kívül érkezett, melyből a fontosabbak a Gyógyszertár és az onkoterápiás eszközök. Egy következő bő harmada magántőke, a diagnosztikai központ és a Művese Állomás, a harmadik harmada pedig egyetemi saját forrás, bevétel, stb., ilyen az onkoterápia építése, számítógépes hálózat, Sárkány Szálló, Bors ház és így tovább, hadd ne soroljam végig. Az eddig kidolgozott fejlesztési elképzeléseket az illetékes felügyeleti szervek támogatják, megvalósításuk pedig a pénzügyi helyzet függvénye. Mindezek alapján reálisnak látszik, hogy ha sikerül a hallgatói érdektelenséget és az oktatói húzódást megfordítani, a Szent-Györgyi Albert Orvostudományi Egyetem hazai és európai viszonylatban is élre kerül. Köszönöm szépen.

Dr. Dombi György

Köszönöm szépen a beszámolót és az első napirendi pontunk második felét megnyitom. Hozzászólásokat, kérdéseket kérem a rektori beszámolóhoz.

Dr. Sándor László

Tisztelt Küldöttközgyűlés, Rektor Úr, Dékán Úr!

Fráter Loránd 1990-91-ben olyan mozgalom élére állt és mi őt olyan programmal választottuk Rektorrá, amely demokratikus, transzparens, törvényességen alapuló, kiszámítható döntéshozatallal rendelkező, klinikai irányultságú Egyetemet akart, illetve ígért. Beiktatása előtti nyilatkozatában azt mondta, hogy töredelmesen belátjuk és ez forradalmi újdonság elődeinkhez képest, nem értünk mindenhez. A vájtfülű már ebből az egy mondatból is kivehette volna a jövőt, hisz a programként szereplő ígéretek, célokból csak a fejedelmi többségből élénk vetülők valósultak meg. Egyetemünk ma abszolút moharchiaként működik, ahol a Rektor nem szolgál, hanem uralkodik. Demokráciáról, valódi transzparenciáról, törvényes, kiszámítható döntéshozatalról, a klinikum túlsúlyáról beszélni sem lehet. A mindenhez való nem értés átcsapott a mindenhez csak a Rektor által való értésbe. Ma a Rektor dönti el, kell-e egy cserepótló műszer valamely klinikának, melyik gyakornokot melyik intézetbe kell felvenni, mennyi pénzből kell gazdálkodni egy szervezeti egységnek, sőt arról is hivatalosan nyilatkozik, hogy pl. a baleseti betegek túlnyomó többsége nem igényeli azonnali műtéti beavatkozást és a betegek többségét a legszükségesebb teendők ellátása után rekonstrukcióra a kórházba, vagy az ortopédiára kell irányítani. Az ígért transzparencia úgy működik, hogy csak a vak nem látja. Egyetemünkön csak az történhet, amit Fráter Loránd évekre előre kigondolt.

Munkastílusát az jellemzi, hogy a demokrácia megcsúfolásaként környezetéből és az Egyetemről eltávolított mindenkit, aki az általa forradalmi időszaknak nevezett hatalom megragadás szakában legközvetlenebb segítője, támogatója volt. Rektori munkamódszerré vált a pusztító intrika. Tőlem dokumentáltan azt kérte, jelöljek ki a Traumatológiai Klinikán belül egy ellenpontot, amely velem szemben, majd a valódi hatalmat fogja gyakorolni, írásban jelentsem neki, hogy alkalmatlan vagyok feladatomban ellátására. Ha ezt megteszem, még egyetemi tanár is lehetek. A Rektor a hatalom birtokában sutba dobta a demokratikusan kidolgozott szabályokat. Elvárta és mi balga módon megadtuk neki a vezetéshez szükséges szabad kezét. Azt akarta, hogy vezető munkatársai, így gazdasági vezetőinket is ő maga választhassa meg. Ez meg is történt. A baj csak az, hogy pl. a Gazdasági Igazgatóság vezetőit alkalmatlanság miatt már harmadszor cserélte le magas végkielégítéssel, de maga nem látta be, hogy az alkalmatlan vezetők folyamatos, rosszul történő kiválasztása azt is jelenti, hogy a kiválasztó maga is alkalmatlan. A kiszámíthatóságból, a demokráciából sajnálatos módon vics kabinet lett. A demokratikus testületek, így a Tanári Testület és a Kari Tanács valami mellett többséggel, gyakran kétharmados többséggel állást foglalt, a Rektor által uralt Egyetemi Tanácsban majdnem biztosan ellenkező előjelű döntés született. De az sem baj, ha az Egyetemi Tanács valaki mellett többségi szavazással döntött és ezt a SZOTE Napló már mindenki számára ismertette. Ilyenkor a Rektor külön véleménye került bejelentésre és úgyis az történt, amit ő akart. Honnan az új információ? Honnan az önkényuralmi hatalom? Mi van a demokráciával? Minek tanácskoztunk, dolgoztunk, minek vitatkoztunk hónapokat az egyetemi követelményrendszerrel, a Statutumról, ha azokat a Rektor úgy változtatta meg, hogy belőlük a jól megfoghatók eltűntek és azok a pillanatnyi érdeket szolgálják. A Rektor döntéseinek jelentős része ezentúl ellenkezik magukkal a szabályzatokkal is, így azok szorosan véve törvénytelenek. A klinika-irányultságú Egyetem úgy valósult meg, hogy a pazarló Cadillacre, lambériára, csillárra, Bors házra, Sárkányra, kész felújított épület szétverésére jut pénz, de a klinikum haldoklik a pénztelenség miatt. A Rektori írott szó is üressé vált. Dörgedelmes levélben ijesztett rá valamennyi intézetvezetőre 1993. májusában, hogy nem tud eltekinteni a legsúlyosabb felelősségre vonástól abban az esetben, ha az intézet az osztott hitelkeretet túllépi. Az intézkedés természetesen csak addig volt érvényben, amíg a Rektori Hivatal, ahol köztudottan a Rektor a vezető, júliusra túllépte a költségvetést. A Rektor természetesen nem

távolította el önmagát, hanem úgy nyilatkozott az országos sajtónak, hogy én, aki a Rektor írásos utasítását végrehajtva korlátozó intézkedéseket hoztam, szét akarom verni az intézetemet. Több alkalommal személyiségi jogaimat sértő, igaztalan tájékoztatást adott az Egyetemi Tanácsnak, a sajtónak. Hiába foglaltam össze az Egyetemi Tanács előtti meghallgatásomkor 12 pontban a hamis állításokat és hiába kértem hivatalosan két alkalommal független bizottság' kiküldését a Traumatológiára, a Rektori önkény miatt az Egyetem közvéleménye ma is csak a hamis állításokat ismeri. A Felsőoktatási Törvényt és az Egyetem saját jogszabályát is sértve elküldte számomra a felmondást, megszünteti közalkalmazotti jogviszonyomat. Egyetemünket valaha az fémjelezte, hogy itt dolgozott Szent-Györgyi Albert, Jancsó Miklós, Ivanovics György, volt egyszerre több Kossuth díjas egyetemi tanára. Ma arról vagyunk hírhedtek, hogy Rektorunk egy botrányhős. A baj természetesen még ennél is nagyobb, hisz az igaztalan állításokat hínő Rektorunk a sajtóba tett nyilatkozata szerint valóban arra büszke, hogy ő ténylegesen botrányhős. Meddig túri még az Egyetem ezt a megaláztatást? Szükséges-e még azt is megvárni, hogy Kaligula mintájára ló kerüljön a Szenátusba? Ébredjünk végre fel és döbbenjünk tudatára annak, hogy "vétkesek közt cinkos aki néma". Az egyéni kompromisszumok nem mentenek meg senkit és az Egyetem összeomlását nem nézhetjük tovább tétlenül. Javaslom, hogy a Közgyűlés éljen törvényes jogával és a Rektort azonnal váltsa le. Helyére a Statutum előírásait betartva a legrövidebb időn belül jelöljön új, az Egyetem hírnevét öregbítő, törvényeket betartó, valamennyiünk boldogulását biztosító Rektort. Köszönöm a meghallgatást.